

80 vuotta urheiluseuratoimintaa Vilppulassa - Vilppulan Veikkojen juhlahistoriikki

Laura Rautanen

Opinnäytetyö
Vierumäen yksikkö
Liikunnan- ja
vapaa-ajan koulutusohjelma
Syksy 2011

21.11.2011

Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma

Tekijä Laura Rautanen	Ryhmätunnus tai aloitusvuosi LOT 2008
Raportin nimi 80 vuotta urheiluseuratoimintaa Vilppulassa – Vilppulan Veikkojen juhlahistoriikki	Sivu- ja liitesivumäärä 38 + 62
Opettajat tai ohjaajat Päivi Sinkkonen	
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli koota yhtenäinen historiikki Mänttä-Vilppulan kaupungissa toimivalle urheiluseuralle, Vilppulan Veikolle. Ajankohtaisen työstä tekee se, että Vilppulan Veikot täyttää 80 vuotta vuonna 2012.</p> <p>Lähdeaineistona käytettiin kirjallisuutta, vanhoja historiikkeja ja sanomalehtiä, sekä Vilppulan Veikkojen runsasta arkistomateriaalia, erityisesti toimintakertomuksia ja vuosijulkaisuja. Valokuvilla pyrittiin elävöittämään tekstiä ja työn lopusta löytyy Vilppulan Veikkojen puheenjohtajan haastattelu.</p> <p>Historiikki käsittelee Vilppulan Veikkojen matkaa aina perustamisvuodesta nykyhetkeen. Siinä tuodaan esille seuran merkittävimmät käännekohtat, yksittäiset lajit ja menestyneimmät urheilijat. Historiikissa ei ole myöskään unohdettu niitä puitteita, jotka ovat mahdollistaneet lajien harrastamisen paikkakunnalla. Yhdeksi tärkeimmäksi aiheeksi on nostettu talkootyö ja ne ihmiset, jotka ovat olleet seuran kantavia voimia useiden vuosien ajan.</p> <p>Vilppulan Veikot painattaa historiikista julkaisun, jota tullaan jakamaan aktiivisille toimijoille. Julkaisua käytetään mahdollisesti myös varainhankintakeinona. Vilppulan Veikkojen historia on nyt yksissä kansissa ja perintönä luettavissa myös tuleville sukupolville.</p>	
Asiasanat Vilppulan Veikot, historiikki, urheiluseura	

21 November 2011

Degree programme in sports and leisure management

Authors Laura Rautanen	Group or year of entry LOT 2008
The title of thesis 80 years of sports club activity in Vilppula – Vilppulan Veikot anniversary chronicle	Number of pages and appendices 38 + 62
Supervisor(s) Päivi Sinkkonen	
<p>The aim of this thesis was to create a chronicle for the sports club Vilppulan Veikot in Mänttä-Vilppula, Finland. This topic is of current interest because the Vilppulan Veikot club will celebrate their 80th anniversary in 2012.</p> <p>The source material consisted of literature, previously compiled chronicles, newspaper articles, as well as files from the club's own archives. The archives used were mainly annual publications and reports. Photos were used in the chronicle to complement the text and bring more life to it. In addition an interview with the chairman of the club was included at the end of the chronicle.</p> <p>The chronicle describes the 80-year history of the Vilppulan Veikot sports club. It covers the club's significant turning points, all events and athletes who have brought honour to the sports club. The chronicle also depicts the vital elements of the club, which enabled widespread sports participation in Mänttä-Vilppula. One core focus was the volunteers and other significant people who have supported the club over the years.</p> <p>Vilppulan Veikot will publish multiple copies of the chronicle in early 2012. It will be handed out to the active members of the club and placed on sale to help collect funds for the club. Now that the history of the Vilppulan Veikot sports club has been compiled into one easily available publication, it will enable past, current, and future members of the club to discover the roots of the club they hold so dear.</p>	
Key words Vilppulan Veikot, chronicle, sports club	

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Liikunnan ja urheilun järjestötoiminnan kehitys Suomessa	3
2.1 Urheiluseuroja perustetaan.....	4
2.2 Lajiliitot ja keskusjärjestöt aloittavat toimintansa.....	6
2.3 Helsingin olympialaiset – kansakuntaa yhdistävä tekijä.....	9
2.4 Kuntoliikunta koko kansakunnan harrastukseksi.....	11
2.5 Huippu-urheilun luonne ja kaupallistuminen	14
3 Historiikin työstäminen	16
3.1 Miten lähestyä menneisyyttä?	17
3.2 Kirjoittamisen eri vivahteet	19
3.3 Arkistojen kätköissä	20
3.4 Haastattelut aineiston tukena	21
3.5 Valokuvilla loppusalaus	23
4 Vilppulan Veikkojen historiikki.....	25
4.1 Työn tavoite	25
4.2 Työn vaiheet.....	26
5 Pohdinta	29

Lähteet

Liitteet: Vilppulan Veikot ry, 1932 - 2012. 80-vuotisjuhlahistoriikki

1 Johdanto

Suomen Liikunnan ja Urheilun (2011) mukaan Suomessa on nykyisin noin 9000 liikuntaa ja urheilua järjestävää seuraa tai muuta tahoa. Heidän toimintaansa osallistuu noin 1,1 miljoonaa suomalaista lasta, nuorta, aikuista ja ikääntyvää ihmistä. Valtaosa toiminnasta on aatteellista ja yhdistysmuotoista, ja sen järjestämiseen osallistuu yli 500 000 vapaaehtoista.

Yhdistys on joukko ihmisiä, joilla on halu toimia jonkun asian puolesta yhdessä. Toiminta on yleishyödyllistä ja siinä toteutetaan yhdistyksen omaa toiminta-ajatusta. Yhdistystoiminta ei tavoittele voittoa ja se perustuu vapaaehtoistoimintaan. Sitoutuminen aktiiviseen toimintaan teettää työtä ja vie aikaa. Tämän voi nähdä urheiluseuroissa, joissa suuri määrä aikuisia tekee ilmaista työtä valmennustehtävissä, huoltojoukoissa ja varainhankinnassa, jotta lapsilla ja nuorilla olisi parhaat mahdollisuudet harrastaa omaa lajiaan. Vapaaehtoistyöstä ei makseta palkkaa, mutta se on monella muulla tavalla palkitsevaa. (Kansan Siivistystyön Liitto 2008.)

Vilppulan Veikkojen yhdistys on Vilppulan taajamassa sijaitseva yleisseura. Vuoden 2009 kuntaliitoksen myötä seuran toiminta laajeni Mäntän kaupunkiin, käsittäen nykyään Mänttä-Vilppulan kaupungin. Mänttä-Vilppula sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa.

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on koota lähdeaineistoja käyttäen yhtenäinen historiikki vuodesta 1932 lähtien Vilppulan Veikkojen käyt-

töön. Toive historiikin kirjoittamisesta lähti Vilppulan Veikot ry:n toimesta.

Historiikin sisältö tulee muodostumaan hiihdon, yleisurheilun, painin, nyrkkeilyn, lentopallon, pesäpallon, salibandyn ja voimanoston vaihte-
luista seuran sisällä, sekä menestyneimpien urheilijoiden urankäänteis-
tä. Tärkeimmäksi käännekohtaksi tullaan nostamaan Vilppulan Vedon
ja Kolhon Urheilijoiden yhdistyminen. Historiikissa tullaan kertomaan
Parkkivuoren urheilukentästä, joka on edelleenkin Mänttä-Vilppulan
kaupungin merkittävin liikuntapaikka. Kiittäen aktiivisia toimijoita,
työssä pyritään tuomaan talkoolaisia esille. Tämänhetkisen puheen-
johtajan Matti Laurinmäen haastattelu tulee tuomaan historiikkiin nä-
kemyksiä 65 vuoden ajalta. Seuran muista puheenjohtajista tullaan
kertomaan tekstissä sekä kaikkien puheenjohtajien nimet tulevat löy-
tymään historiikin lopusta puheenjohtajaluettelosta. Jäsenmääränke-
hitystä nostetaan esille työssä tasaisin väliajoin.

2 Liikunnan ja urheilun järjestötoiminnan kehitys Suomessa

Vuosisadan alussa, 1900-luvulla, liikuntakulttuuri ja seurat olivat vahvasti yhteydessä sosiaaliseen ja poliittiseen liikekannallepanoon. Urheilulla oli merkittävä rooli kansallisen identiteetin ja kansallisen yhteyden luomisessa. Myöhemmin seuratoiminnan myötä tehtäväksi muotoutui edistää eräitä sosiaalisia liikkeitä, kuten raittius- ja työväenliikettä. Lähempänä nykypäivää pyrkimykseksi on tullut sosiaalistaminen tiettyyn lajiin aatemaailman sijasta. Kuitenkin nuorisokasvatus, tapakasvatus sekä terveet elämäntavat mainitaan edelleen seuratyön yhteydessä. Nuori Suomi on kentän uutena toimijana suunnannut keskustelua ja toimintaa lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä tukevaksi. (Miettinen 2000, 229.)

Liikunta ja urheiluseuratoiminnan kehitys voidaan jakaa neljään vaiheeseen joista ensimmäisenä tulee järjestökulttuurinkausi (1900-1930), jota seuraa harrastuskilpailullinen kausi (1930-1960), sitten kilpailullis-valmennuksellinen kausi (1960-1980) ja viimeisenä eriytyneen toiminnan kausi (1980-). Järjestökulttuurin kaudella liikunnan yhdistystoiminta kanavoitui aatteellisen toiminnan sisälle ja sisällä. Tämän kauden päättyessä lajikeskeinen urheilu oli vallannut toiminnan alaa ja kilpailun merkitys alkoi korostua, joka näkyi muun muassa erikoisliittojärjestelmänä. Harrastuskilpailullisen kauden aikana lajien määrä moninkertaistui, jonka jälkeen seurojen erikoistumiskehitys alkoi. Liikunnan toimintamahdollisuudet parantuivat uusien liikuntapaikkojen myötä ja kunnallinen liikuntatoimi vahvistui. (Miettinen 2000,

233.) Pekkanen ja Heikkilä mukaan (2007, 4-13) on esitetty näkemys, että liikuntakulttuurin kehitys voidaan jakaa myös niin sanottuun neljään tiehen. Ensimmäisenä tulee kilpailun tie, joka oli vallalla sotien jälkeisenä aikana ja voimistui erityisesti 1950- ja 1960-luvuilla. Sen rinnalle tuli 1970-luvulla kunnon tie, joka tarkoitti urheilu käsitteen laajenemista erityisesti kunto- ja terveysliikunnan suuntaan. Näiden rinnalle tuli vielä hyvinvoinnin tie, jonka keskeisiä käsitteitä ovat muun muassa toimintakykyisyyden parantaminen, syrjäytymisen ehkäisy, työllisyyden edistäminen, osallistuminen, jaksaminen, elämykset ja sosiaalinen pääoma. Olennaista on, että tämän päivän liikuntakulttuuri sisältää kaikki nämä kolme tietä. Neljäs tie on vasta tulevaisuutta, mutta on pohdittu, että se voisi sisältää sellaisia käsitteitä kuin globalisaatio, kestävä kehitys, uusheimot, läsnä-äly – ubiikkiyhteiskunta ja uusi ajatus ajasta ja paikasta – instantismi.

2.1 Urheiluseuroja perustetaan

Akilles-kilpailuja (1883-85) pidetään Suomen kilpaurheilutoiminnan lähtökohtana. Ne olivat ensimmäiset Suomessa pidetyt kilpailut, joilla oli selvät ja yksityiskohtaiset säännöt. (Wuolijoki 1982, 113.)

Seuran perustaminen ei ollut yksinkertaista 1800-luvulla, sillä toimintasäännöille oli hankittava virallinen vahvistus Pietarista asti, jolloin luvan saanti saattoi kestää vuosia. Lupa hankittiin helpommin, jos seurasta näytti olevan varsinaista hyötyä, kuten liikuntaseuroista, ja niistäkin vain ne, jotka liittyivät välineurheiluun. (Wuolijoki 1982, 64.)

Ensimmäinen Suomessa perustettu liikunnan alaan kuuluva seura oli Porin Purjehdusseura vuonna 1856. Seura tosin sai säännöilleen vahvistuksen vasta 11 vuotta myöhemmin. Seuran tavoitteena oli herättää kaupungin ja sen ympäristön asukkaiden harrastusta merielämää kohtaan, samalla kun se levitti purjehdustietoa, kehitti venetyyppejä ja kasvatti kunnon merenkulkijoita. Ensimmäinen virallisesti vahvistettu seura oli kuitenkin Uuden-maan purjehdusseura, joka sai säännöilleen vahvistuksen jo perustamisvuotenaan 1861. Kaikki purjehdusseurat sitoutuivat sodan sattuessa asettamaan aluksensa hallituksen käyttöön, mikä selittää valtiovallan suopeiden purjehdusseuroja kohtaan. (Wuolio 1982, 64.)

Vuonna 1875 perustettiin ensimmäinen ruotsinkielinen voimisteluseura, Helsingfors Gymnastikklubb. Siitä kolme vuotta myöhemmin voimistelunopettaja Edvard Wilskman, Suomen urheilun isä, perusti ensimmäisen suomenkielisen voimisteluseuran Turnarit, joka 1887 sai nykyisen nimensä Helsingin Normaalilyseon Turnarit. (Björkman & Martiskainen 2006, 30.) Vuonna 1898 Wilskman ryhtyi toimittamaan suomenkielistä urheilulehteä. Lehden tavoitteena oli tasapuolisesti käsitellä kaikkia urheilualoja, eli siis urheilua yleensä. Suomen urheilulehti ilmestyy yhä edelleen ja on siten vanhin Suomessa julkaistu urheilulehti. (Wuolio 1982, 105.)

Toinen historian kannalta merkittävä urheiluseura, joka perustettiin 1887 Viktor Dammin toimesta, oli Helsingin ponnistus. Ponnistus toimi silloisten vahvojen suomenruotsalaisten porvarillisten urheiluseuro-

jen vastapainona, sillä se oli työväenluokan ensimmäinen järjestäytynyt urheiluseura. (Björkman & Martiskainen 2006, 30.)

2.2 Lajiliitot ja keskusjärjestöt aloittavat toimintansa

1890-luvun lopussa keskusjärjestöjen tarve urheilutoiminnassa alkoi käydä yhä tarpeellisemmaksi. 1800-luvun lopussa oli olemassa kolme suurta valtakunnallista järjestöä, Suomen Matkailuyhdistys (1887), Suomen Naisten Voimisteluliitto (1896) ja Suomen Syklisliitto (1898). (Björkman & Martiskainen 2006, 30.)

Suomen voimistelu- ja urheiluliiton perustava kokous pidettiin vuonna 1900. Tällöin sääntöihin hyväksyttiin, että liittoon voi liittyä jokainen yhdistys, joka työohjelmaansa on ottanut ainakin säännöllisen ja kaikinpuolisen voimistelun ja ruumiinharjoituksen. Senaatti kuitenkin kieltäytyi vahvistamasta liiton sääntöjä, joten se joutui toimimaan salaa aina vuoteen 1906 asti. Suurlakon jälkeisen poliittisen helpottumisen jälkeen Suomen Voimistelu- ja Urheiluliiton (SVUL) säännöt saivat virallisen vahvistuksen. Liitto syntyi nyt kaksikielisenä ja vieläpä niin, että ruotsi oli sen pääkieli. Liiton jäseneksi pääsi nyt jokainen suomalainen, joko suomen- tai ruotsinkielinen voimistelu- ja urheiluseura. Tässä vaiheessa SVUL:n muodosti 50 seuraa ja hiukan yli 3000 jäsentä. (Wuolio 1982, 118.) SVUL:n ulkopuolisista erikoisliitoista mainittakoon Suomen Uimaliitto ja Suomen Purjehtijainliitto, jotka perustettiin 1906. Vuonna 1907 perustettiin Suomen Palloliitto, vuonna 1908 tuli liitto Suomen hiihtourheilun edistämiseksi (myöh. Suomen Hiihtoliitto) ja 1910 Suomen Soutuliitto. (Björkman & Martiskainen 2006, 33.)

Samoihin aikoihin vuonna 1902 järjestettiin ensimmäinen Urheilukuninkuuskilpailu, joka oli Helsingin Ponnistuksen Viktor Dammin ideoima. Vuonna 1909 vakuutusyhtiö Kalevan miespuoliset työntekijät lahjoittivat Kalevan maljan palkinnoksi parhaalle seuralle yleisen urheilun Suomen Mestaruuskilpailuissa. Ensimmäistä kertaa siitä taisteltiinkin jo vuonna 1910 ja arvokas pokaali kiertää edelleen maan suurseurojen kiihokkeena Kalevan kisoissa. (Hannus 2006, 199-200.)

SVUL julisti alusta alkaen mahtiasemansa ja yksinoikeutensa kaikkiin urheilumuotoihin maassa, joka aiheutti ennen pitkää ongelmia. Nyt oli tarvetta lajijaostoille. Vuonna 1910 perustettiin neljä lajijaostoa, nimittäin voimistelu, urheilu, paini ja voimailu sekä viides jaosto, johon kuuluivat hiihto-, luistin- ja pyöräjaostot. Tärkein jaosto, urheilu, piti huolen yleisurheilusta säilyen vuoteen 1932 asti, jolloin 1931 perustettu Suomen Urheiluliitto otti tehtävän. (Björkman & Martiskainen 2006, 33.) Nämä selvästi itsenäisemmät erikoisliitot jatkoivatkin jaostojen tehtäviä tuosta vuodesta eteenpäin koko ajan kehittymällä ja uusia liittoja perustaen. (Wuolio 1982, 118.)

SVUL:n tehtäväkenttä oli alun alkaen laaja ja 1800-luvun tapaan, se jatkoi voimistelu- ja urheilujuhlien järjestämistä. Juhlaperinne huipentuikin 1938 pidettyihin ensimmäisiin Suurkisoihin, jotka järjestettiin yhdessä Suomen Naisten Liikuntakasvatusliiton (SNLL) kanssa. (Wuolio 1982, 118.)

Vuoden 1918 sisällissota heijastui myös urheiluun. Kapinallisten punaisten puolella taisteli paljon työläisseurojen urheilijoita, joten SVUL:n oli otettava kantaa suhtautumisessaan punaisiin ja samalla työläisseuroihin. Vuoden lopulla tehtiin ratkaiseva päätös, että liitosta erotettiin seurat, jotka olivat ottaneet osaa kapinaan kokonaisina osastoina tai komppanioina sekä samoin seurat, joiden jäsenistä puolet tai enemmän oli tuomittu osanotosta kapinaan. SVUL:sta erotetut seurat perustivat 1919 Helsingissä Työväen Urheiluliiton (TUL). (Arponen 2006, 71.)

Ruotsinkielisetkin halusivat oman keskusjärjestönsä pudottuaan kokonaan pois SVUL:n toimitusvaliokunnan riveistä, eivätkä he enää voineet pitää itseään SVUL:n perustajajäseninä. Näin ollen perustettiin Finlands Svenska Gymnastik- och Idrottsförbund (F.S.G.I.). Aivan alusta alkaen liitto ei toiminut itsenäisenä, vaan SVUL:n alaisena aina vuoteen 1939 asti. Nimikin ehti tuossa välissä vaihtua Svenska Finlands Idrottsförbund (SFI). Suomen kieliriitojen tasaannuttua talvi- ja jatkosotien jälkeen ruotsinkielisen liiton asema vahvistettiin itsenäisenä keskusjärjestönä Finland Svenska Centralidrottsförbund (CIF). (Wuolio 1982, 119-120.)

Valtio rupesi antamaan säännöllistä tukea urheilulle 1920-luvulla. Vuonna 1932 opetusministeriö kuitenkin päätti, että valtion avustusta myönnetään vain sellaisille urheilujärjestöille, joiden jäsenet saavat vapaasti ilman jälkeenpäin seuraavia rangaistuksia ottaa osaa kilpailuihin, jotka tarkoittivat Suomen edustamista. Kaikki muut järjestöt hyväksyivät tämän, paitsi TUL, joka jätettiin vuosina 1932 ja 1933

ilman valtion tukea. (Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry 2003, 8; Arponen 2006, 73.)

2.3 Helsingin olympialaiset – kansakuntaa yhdistävä tekijä

Talvisodan jälkeen yhteiskunnalliset jännitteet olivat lievemmat kuin 1930-luvulla ja urheilussakin pyrittiin asiallisesti keskustelemaan eri liittojen yhteistyöstä. Näin sovittiin SVUL:n ja TUL:n urheilijoiden pääsystä kilpailemaan samoihin kisoihin 1938. Yhtenä edesauttajana asian viennissä oli Helsingille myönnetty olympiakisojen järjestämisoikeudet vuonna 1940. Tämä yhdensi kansakuntaa, vaikka toisen maailmansodan syttyminen esti kuitenkin kisojen järjestämisen. Sotien päätyttyä näiden kahden liiton yhteistoiminta jatkui ja mukaan tuli ruotsinkielinen SFI, vuonna 1947. (Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry, 8; Arponen 2006, 74-77).

Suomalaisten vuosikymmenten unelma toteutui, kun kansainvälinen Olympiakomitea myönsi vuonna 1947 menetettyjen kisojen korvaukseksi vuoden 1952 kesäkisat Helsingille. Olympiakisojen ansiosta Helsingin ja Suomen kansainvälistyminen oli ennennäkemättömän nopeaa, kisat toivat Suomeen yli 6000 urheilijaa 71 eri maasta. (Hentilä 1992, 272.)

Ennen Helsingin olympiakisoja lähes varmalta näyttänyt Suomen urheilun eheytyminen oli kuivunut kokoon, sillä vuoden 1954 syksystä lähtien TUL oli repeämässä kahtia. Vuonna 1959 osa TUL:n seuroista perusti Työväen Urheiluseurojen Keskusliiton TUK:n. Tällöin myös TUL

irtisanoi keskusjärjestösopimuksensa SVUL:n kanssa. (Arponen 2006, 80.)

Vuonna 1961 Suomen Voimistelu- ja Urheiluliitto muutti nimensä Suomen Valtakunnan Urheiluliitoksi, vaikka lyhenne SVUL säilyi ennallaan. Vuonna 1962 SUL ja TUL kirjoittivat sopimuksen, jossa TUL:n urheilijoille annettiin mahdollisuus edustaa Suomea kansainvälisissä kisoissa. Keskusliittosopimus solmittiin vuonna 1966, joka tarkoitti että seurat sitoutuivat noudattamaan urheilumuodon kansainvälisen ja kansallisen erikoisliiton amatööri- ja kilpailusääntöjen määräyksiä. Tämä sopimus takasi liittojen itsenäisyyden, mutta samalla teki mahdolliseksi tarkoituksenmukaisen kilpailuyhteistyön. (Arponen 2006, 80-82.)

SFI:n ja SUL:n vuonna 1958 tekemä sopimus siitä, että heillä saa olla oma kilpailutoiminta uusittiin ja tarkastettiin viimeksi 1900-luvulla.

Sitä ennen 1970-luvulla työväenurheilu oli alkanut yhtenäistyä ja TUK lakkautettiin vuonna 1979. Kymmenen vuotta myöhemmin SVUL ja TUL käynnistivät neuvottelut yhden valtakunnallisen urheiluorganisaation perustamiseksi. Vuonna 1993 tehtiin muutoksia SVUL:n riveissä ja perustettiin uusi kevyt katto-organisaatio Suomen Liikunta ja Urheilu (SLU), jossa lajiliitoilla oli tärkein rooli. Vihdoinkin vuonna 1994 solmittiin sopimus SUL:n ja TUL:n kesken yleisurheilutoiminnan yhdistämisestä, jossa kaikki yleisurheilun lajitoiminnat keskitettiin Suomen Urheiluliittoon. (Arponen 2006, 82-86.)

Mainitsemisen arvoista on myös vuosi 1925, jolloin Suomi kohtasi ensimmäistä kertaa Ruotsin Eläintarhan urheilupyhätössä syyskuun alussa. Vasta vuonna 1951 Suomi kohtasi Ruotsin nykyisenlaisella kolmi-miehisellä joukkueella ja tämä tapahtui Helsingin olympiastadionilla. Naiset pääsivät mukaan ottelemaan vasta 1964. (Hannus 2006, 160-165.)

Vuoteen 2011 mennessä SLU:lla on 132 jäsenjärjestöä, joista lajiliit-tojen osuus on 74. SLU-alueita on 15. (Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry 2011.)

2.4 Kuntoliikunta koko kansakunnan harrastukseksi

Urheiluseuroissa alkoi 1980-luvulla eriytyneentoiminnankausi. Tähän kauteen liittyi liikuntakulttuurin kirjon kasvu, toisin sanoen uudet lajit tulivat ihmisten tietoisuuteen ja perustettiin uusia seuroja. 1930- ja 1940-luvuilla perustetuista seuroista alle 30% oli yhden lajin seuroja, 1980- ja 1990-luvuilla perustetuista seuroista tällaisten osuus on 70%, joka tarkoittaa myös sitä, että seurojen keskimääräinen koko on pienentynyt. Tähän kauteen kuului yhtäältä kilpaurheilun ja huippu-urheilun haaran erottuminen entistä selvemmin omaksi maailmakseen kuin toisaalta liikuntakulttuurin laajempaa ymmärtämistä kuvastavien toimintatapojen vahvistuminen elämys- ja terveysliikuntoineen sekä seikkailutoimintoineen. (Miettinen 2000, 234.)

Jokaisella aatteella on oma kansallinen oppi-isänsä ja esitaistelijansa, kuten myös terveysliikuntaan kuuluvalla kuntoliikunnalla. Hänen nimensä on Lauri Tahko Pihkala. Hän oli muun muassa laturetkien, Suo-

men Ladun (1938) ja Salpausselän kisojen isä. Pihkala kehitti Suomen kansallispelin pesäpallon tutustuttuaan nuorukaisena Yhdysvalloissa baseballiin. Pihkala loi Suomeen urheiluopistojärjestelmää ja oli perustamassa Suomen Urheiluopistoa sekä johti suojeluskuntien urheilua, joka oli huomattava massaurheilun edistäjä maassamme jo ennen toista maailmansotaa. (Heinilä 1974, 186; Arponen 2006, 44; Wuolio 1982, 148.)

Massatapahtumista Kunniakierros tapahtuma on edelleenkin SUL:n varainhankintaprojekti, se järjestettiin ensimmäistä kertaa vuonna 1982. Tämä kuntoliikuntatapahtuma on parhaimmillaan kerännyt jopa 18 600 juoksijaa vuonna 1989. (Martiskainen 2006, 313.)

Kuntoliikunnan tulemistä voidaan nimetä sen toiseksi tulemiseksi ensimmäisen liikuntalain astuessa voimaan vasta 1980. Laki on edelleen voimassa, joskin sitä muokataan, kuten vuonna 1993, jolloin seuroilta poistettiin valtion veikkausvoittorahoista annettava taloudellinen tuki ja seurojen piti aloittaa oma varainhankinta. Lakiin liittyy vuonna 1940 urheilujärjestöjen perustama Veikkaus, joka kuitenkin siirtyi 1970-luvulla valtion omistukseen. Käytännössä liikuntalaki tarkoittaa, että Veikkauksen tekemä tuotto eli veikkausvoittovarot ohjataan kokonaisuudessaan opetusministeriölle, joka jakaa ne nykyään edelleen liikunnan, tieteen, taiteen ja nuorisotyön edunsaajille. Liittojen osuudet jakaantuvat toiminnallisten tulosten perusteella puolet lasten ja nuorten liikuntaan ja loput sekä aikuisurheiluun että kilpa- ja huippu-urheiluun. Lisäksi veikkausvoittovaroilla tuetaan muun muassa liikun-

tapaikkarakentamista ja liikunnan tutkimusta. (Alaja 2010, 171; Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry, 14-17.)

Veikkauksen avulla julkinen sektori pystyi luomaan edellytyksiä liikuntakulttuurille, samalla kun kansalaisjärjestöt toteuttivat itse liikunta-toimintaa. (Alaja 2010, 171; Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry, 14.) Liikuntapaikkarakentamisen kasvu näkyikin erityisesti maastoliikuntapaikoissa, jossa hiihtolatujen, suunnistusalueiden, kuntoratojen ja -latujen sekä ulkoilualueiden ja -reittien määrä kasvoi ja oli selvästi yhteydessä harrastajamäärien nousuun. Tuolloin myös yleisurheilun kes-topäälysteisten kenttien määrä lisääntyi. (Vasara 1992, 388.)

Liikuntakulttuurin eriytyessä haettiin uusia lajeja ja liikuntamuotoja, sekä keksittiin uusia liikuntatuotteita. Vuonna 1985 syntyy uusi palloilulaji, salibandy, jonka jälkeen yleisseurat muuttuvat hiljalleen erikoisseuroiksi. Ihmisten vapaa-ajan määrä oli kasvanut eikä työn fyysinen kuormitus ollut enää samanlaista kuin ennen, joten liikunnan merkitys ennaltaehkäisevänä terveystyönä kasvoi. (Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry, 14-19.)

1990-luvulla alettiin huolestua nuorten liikkumisesta. Tässä haettiin lasten omaehtoista liikkumista ja reilua peliä sillä huomattiin, että koulu liikuntatunnit eivät tule täyttämään lasten päivittäistä liikunnan tarvetta. Perustettiin muun muassa Nuori Suomi- ohjelma, joka toimii edelleenkin SLU:n jäsenjärjestönä. (Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry, 16-17.)

Viime vuosina kuntoliikunta on menettänyt rooliaan seuroissa vaikka sen harrastaminen ei olekaan vähentynyt, sillä nykyään lähes kaikkia lajeja voidaan harrastaa kuntoilumielessä. Seurojen kohderyhmät ovat laajentuneet, nykyään on tarjontaa esimerkiksi ikääntyneille ja perheille, nuorten ja aktiiviurheilijoiden lisäksi. Osallistujista on tullut enemmän asiakkaita kuin jäseniä. (Miettinen 2000, 234.)

Kansalaistoiminnalla on merkittävä rooli yhteiskunnassamme, niin kulttuurillisesti kuin rakenteellisestikin. Kansalaistoiminnan näkyvimmän osan eli seuratoiminnan tulevaisuus ei ole uhattuna, mutta sitä tulisi kuitenkin kehittää. Nuoria tulisi tavoittaa entistä enemmän mukaan toimintaan heidän omien vahvuuksiensa kautta. Vapaaehtoisia pitäisi saada sitoutettua useammaksi vuodeksi mukaan, sillä hiljalleen ollaan ajautettu siihen, että toiminnassa ollaan yleensä vain lyhyitä jaksoja, korkeintaan muutamia vuosia. Pitkänäikävälän kriittisin kysymys on, löytävätkö asiakassuhteessa seuraan kiinnittyneet nuoret sukupolvet riittävästi mielekkyyttä ja merkityksiä toiminnan tuottamiseen vapaaehtois pohjalta. Seuratoimintaa tulisi hyödyntää ihmissuhdetaitojen kouluttamisessa suunnitelmallisesti ja organisoidusti erilaisen yhteistyöhankkeiden avulla. Lopuksi liikunnan kansalaistoiminnan tavoitavuutta pitäisi lisätä julkisen rahoituksen turvin koskettamaan myös syrjäytyneitä. (Miettinen 2000, 235-236.)

2.5 Huippu-urheilun luonne ja kaupallistuminen

Sadassa vuodessa urheilusta on kehittynyt liike, joka koskettaa kaikkia tavalla tai toisella. Huippu-urheilijoiden määrä liikunnan harrastajista on vain 0.5%, mutta vähäisyydestään huolimatta heidän vaikutuk-

sensa ihmisten liikkumiseen ja liikuntakulttuuriin on suuri. Jopa puolet koko maapallon väestöstä seuraa muun muassa olympiakisoja. (Kempas 1992, 96.)

Huippu-urheilulla on myös haitta- ja uhkatekijöitä, joista suurimpana pidetään kaupallisuutta ja siihen olennaisesti liittyvää liiallista kilpailamista. Urheilusta on pyritty tekemään kiinnostava ja kannattava ottamalla käyttöön markkinoinnin keinot ja urheilu on muuttunut hiljalleen harrastustoiminnasta liiketoiminnaksi. Urheiluseurat eivät saa enää suoraa valtiontukea, joten he joutuvat hankkimaan vuosittain noin 400-450 miljoonaa euroa vanhempien kukkaroista, omalla varainhankinnalla tai yhteistyökumppanisopimuksilla. Myös kilpailujärjestelyissä sponsoritoiminta ja yhteistyökumppanit ovat tulleet näkyvästi esille. Tästä hyvinä esimerkkeinä käyvät Kalevan kisat ja Ruotsi-maaottelu. (Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry, 19 ja 14-15; Martiskainen 2006, 353 ja 356.)

Urheilutoimittajille tehdyn tutkimuksen mukaan 95% oli sitä mieltä, että huippu-urheilu tarjoaa viihdettä ja 94% oli sitä mieltä, että yksi huippu-urheilun hyvistä puolista on medianäkyvyys. Media on vahvasti mukana ammattimaisessa huippu-urheilussa ja tekee lajeista kansainvälisesti kiinnostavia. Lukijatilastot ja katsojaluvut määräävät, mitä urheilua media nostaa kulloinkin esille. (Itkonen ym. 2008, 44-69.)

3 Historiikin työstäminen

Historiikin ja historian ero on häilyvä. Historiikilta ei voi vaatia tieteellisen tutkimuksen tarkkuutta, mutta kuulopuheiden perusteella kirjoitettua lehtistäkään ei pitäisi kutsua historiikiksi. Jos kirjoitelma pohjautuu ainoastaan kirjoittajan tai kirjoittajien muistiin, on kysymyksessä muistelmia. Kronikka taas on usein runomuotoon puettu pikku esitys, joka pohjautuu kirjoittajan muistiin, jonka tukena voi myös olla jokin kirjallinen lähde. (Katajala 1990, 18-19.)

Verrattaessa historiikkia paikallishistorioihin ja historian tutkimuksiin on se sekä lähteistöltään, aiheeltaan, että esitystavaltaan suppeampi. Kun paikallishistoria pyrkii antamaan kokonaisvaltaisen kuvan alueen eli kunnan tai pitäjän menneisyydestä, tieteellisellä historian tutkimuksella on aina kohteena jokin menneisyyttä koskeva ongelma. Näihin kohdistuu aina tieteellinen kritiikki. (Katajala 1990, 19.)

Historiikki on siis luotettava esitys menneisyydestä. Sillä ei ole yleensä tutkimuksellisia erityistavoitteita, tosin siinä voidaan tuoda esiin historian tutkimukselle uusia näkökulmia asioihin. Historiikki on yleensä suorasanaisten esitys, jossa on käytetty useampaa kuin yhtä lähdettä ja siinä käytetään aina myös alkuperäislähteitä. Historiikin laajuus voi vaihdella muutamasta sivusta aina parisataasivuiseen teokseen. (Katajala 1990, 19.)

3.1 Miten lähestyä menneisyyttä?

Tutkimus tulee rajata ja luonnostella. Tällöin kannattaa ensiksi selvittää onko olemassa varsinaisia lähteitä, aikalaisten painettuja kuvauksia ja mielipidekirjoituksia, lähdejulkaisuja, koottua muisti- ja perinnetietoa ja lopulta arkistosarjoja, ja mitkä niistä ovat sellaisia, joiden käyttö yleensä kannattaa. (Lappalainen 2002, 38.) Lähteistöstä tehdään muistiinpanot, joita lukemalla saadaan yleiskuva käsiteltävästä aiheesta ja hahmotellaan luvun kokonaisuus. Erityisen tärkeää on merkitä muistiinpanoihin mistä lähteestä mikäkin tieto on otettu. Tämän tarkoituksena on, että muistiinpanojen avulla voidaan merkitä tekstiin ja lopulliseen työhön mahdollisesti tulevat lähdeviitteet, sekä voidaan aina palata tarvittaessa tarkastamaan tietoja. (Katajala 1990, 33-34.)

Koko historiikkihankkeella on oltava suunnitelma, samalla tavalla kuin kirjoitustyöllä tulee olla oma ennakkosuunnitelmansa. Kun alustava tutustuminen suureen osaan lähdeaineistoa on tehty suunnitellaan historiikille alustava sisällysluettelo, jossa koko esitys on kirjoitettavien lukujen tarkkuudella jo jäsennehtynä. (Katajala 1990, 27.)

Aineiston keruu on syytä aloittaa laajasti. Aluksi kerätään liikaa aineistoa ja vasta sen jälkeen kohdennetaan varsinainen aineiston keruu sisällysluettelon painospisteiden mukaan. Historiikin tekstin jäntevöittäminen onkin yksi sisällyksen ja jäsentelyn tärkeimpiä tehtäviä. Tavoitteena on saada selkeä ja luotettava, taitavasti rakennettu historiikki, joka voi olla jopa jännittävää luettavaa. (Katajala 1990, 27-30.)

Sisällysluettelon voi laatia kahdella eri tavalla. Yksinkertaisimmillaan se voi olla aikajärjestyksessä etenevä kronologinen luettelo tärkeimmistä menneisyyden tapahtumista tai aihepiireittäin jaoteltu esitys. Useimmiten tämän tyyppiset yksinkertaiset jaottelut osoittautuvat kuitenkin yksitoikkoisiksi tai jopa sekaviksi. (Katajala 1990, 30-31.) Tavallisempaa onkin, että pääjäsenitys on kronologinen, mutta sen alle asiat on ryhmitelty systemaattisesti. (Lappalainen 2002, 105.) Sisällysluettelo onkin hyvä jaotella kolmesta kahdeksaan päälukuun ja vähintään kolmeen suunnilleen samanpituisen alalukuun, tällöin sisällys näyttää hyvin hahmotellulta. (Katajala 1990, 31.) Otsikoiden tärkeimpiä ominaisuuksia ovat informatiivisuus, selkeys ja nasevuus. Ei siis kannata kirjoittaa hyvin repäiseviä otsikoita ennen kuin tyylitaju on varmasti kehittynyt, varsinkin aloittelevan kirjoittajan on varmintakin ensin opetella perinteinen varovaisen asiallinen jäsentely. (Lappalainen 2002, 107.) Jokaisessa pääluvussa on hyvä kuljettaa mukana aina koko historiikin kantavia teemoja, kuten esimerkiksi jäsenmäärän kehitystä, sekä tulisi muistaa, että eri lukujen juonten olisi hyvä lomittua toistensa kanssa. (Katajala 1990, 31.)

Sisällyksen logiikan ja valintojen löytäminen tulee sitä vaikeammaksi, mitä lähemmäksi nykypäivää tullaan, sillä yleensä lähdemateriaali kasvaa suunnattomasti. Moni jouhevasti alkanut historiikki sumppuuntuukin loppua kohden, sillä äskettäin tapahtuneella ei ole vielä ajallista etäisyyttä. (Katajala 1990, 30.) Tutkimusekonomiaa on, ettet uhraa kuukausikaupalla kallista aikaa arkistosarjaan, josta saat ehkä yhden pikku lisätiedon aineistoosi. (Lappalainen 2002, 38.)

3.2 Kirjoittamisen eri vivahteet

Inspiraatiota eli innoitusta on turha jäädä odottamaan, jonka jälkeen voisi vasta istua koneen ääreen. On kerta kaikkiaan ensin tylysti ja työläästi koettava perspiraatio eli hikoilu, vain sillä syntyy inspiraatio. (Lappalainen 2002, 160) Lappalaisen (2002, 160) mukaan ”Vain yrittämällä, pohtimalla, pyörittelemällä asioita päässä, kokeilemalla erilaisia aloituksia, uppoamalla asiaan kokonaan alkaa mielessä kyteä sen verran kuumasti, että mieli syttyy paloon: ulkopuolelta sytyke ei tule!” Missään ei ole myöskään sanottu, että historiikinkirjoittajan pitäisi aloittaa luvusta yksi ja päättää se viimeiseen lukuun. Hyvä ajatus on aloittaa siitä luvusta, joka tuntuisi syntyvän kivuttomammin. (Lappalainen 2002, 161.)

Pelkkä aineisto ei ole historiikin kirjoittamista vaan siihen tarvitaan tutkintaa, ymmärrettäväksi tekemistä ja kokonaisuuden luomista. Nämä eivät tule mistään valmiina vaan historiikinkirjoittajan on itse ne luotava. Lähdetyönsä jälkeen kirjoittaja rupeaa työläästi tulkitsemaan aineistoaan järjestelmälliseksi ajatusrakennelmaksi, jossa hän joutuu ajattelemaan sen symboleilla eli sanoilla ja pukemaan sen toistenkin ymmärrettäväksi kieleksi. Mitä notkeammin kirjoittaja hallitsee kielen, sitä paremmin hän pystyy työstämään tekstinsä sellaiseksi, että ajatusrakennelmasta tulee mahdollisimman ilmaiseva, jonka pyrkimyksenä on saavuttaa tarkka ja uskottava tulkinta tärkeiltä tuntuissa asioissa. Historiikki ei siis ole tositarina, koska koko totuutta ei kukaan tavoita. Mutta historiikki yrittää aina lähemmäksi todellisuutta. (Lappalainen 2002, 19-22.)

3.3 Arkistojen kätköissä

Arkistosanalla on kaksinainen merkitys. Arkisto tarkoittaa ensinnäkin sitä paikkaa, missä asiakirjoja säilytetään, tarkoittaen arkistohuonetta tai -rakennusta. Toisaalta arkisto voi kuitenkin myös tarkoittaa tiettyjen asiakirjojen muodostamaa kokonaisuutta aivan riippumatta siitä, missä tätä kokonaisuutta säilytetään, ne voivat siis olla ripoteltuna eri kohteisiin. Ennen kuin voidaan puhua arkistosta, täytyy siihen kuuluvien asiakirjojen kuulua tehtäviensä puolesta yhteen, kuten esimerkiksi pöytäkirjat. Niiden on täytynyt suorittaessaan sitä tehtävää, jota varten ne on laadittu, päätyä samaan paikkaan. Muulloin asiakirjoja voidaan kutsua kokoelmaksi. (Renvall 1983, 139-140.)

Yhteisön arkisto voi olla täysin hajallaan tai sitä ei ole lainkaan. Viime vuosisadalla kokouspöytäkirjat ja muut asiakirjat ovat usein kirjattu mustekynällä suureen kirjaan, mutta kun kirjoituskone tuli käyttöön, tilanne sekä helpottui että huononi. Koneella kirjoitetut pöytäkirjat olivat helppolukuisia, mutta ne olivat samalla irrallisia sivuja, joita ei osattu rei'ittää ja pistää kansioon. Näin ollen arvokkaita pöytäkirjoja saattoi kadota, jos puheenjohtaja tai sihteeri piti irralliset pöytäkirjat itsellään, ne hävisivät viimeistään toimihenkilöiden vaihtuessa. (Wahlroos, 40.)

Yhteisön toimiessa jopa sata vuotta sitä on ehtinyt johtamaan hyvin erilaisia henkilöitä. Jo yksikin välinpitämätön toimihenkilö voi hukata tai tuhota koko historiallisen arkiston. Tämän vuoksi olisikin kunnan arvoista, että yhteisö hankkisi ainakin arkistohuoneen, jonne tallenne-

taan kaikki yhteisön aineisto vuosittain koko yhdistyksen toimintajan. (Wahlroos, 40.)

3.4 Haastattelut aineiston tukena

Ainoastaan haastatteluita käytettäessä pääasiallisena aineistona, olisi niitä oltava vähintään 20 kappaletta. Tämä nyrkkisääntö ei luonnollisestikaan päde, jos käytetään yksilöityjä syvähaastatteluita, joiden määrä voi olla alhaisempi. Myös elämänkerrallisessa tutkimuksessa, jossa haastatellut ihmiset valikoituvat tiettyjen kriteerien pohjalta, voi haastatteluiden määrä olla hyvinkin pieni lopputuloksen kärsimättä. (Hietala 2001, 23.)

Keskeistä historiikin teossa on yhdistyksen ansioituneiden jäsenten haastattelemine. Haastatteluissa voidaan saada kerätyksi muistitietoa tapahtumista, jotka haastateltava on itse kokenut tai perinnettä, joka on sukupolvelta toiselle välittyvää. Muistitiedon ja perinteen tehtävä historiikissa on sellaisten alueiden valottaminen, joista ei ole säilynyt tai syntynyt asiakirja-aineistoa. Molempia tietoja voidaan käyttää myös tekstin elävöittäjinä historiikin sivuilla. (Katajala 1990, 41-42.)

Haastattelun ongelmia on, että muistitieto on helposti muuntuva aineesta. Omin silmin nähty tapaus, jonka hyvä kertoja lähettää muistitietona liikkeelle, saattaa suusta suuhun tietona muuntua yllättävästikin, kuten helpoimmin henkilöiden nimien kohdalla tapahtuu. Värikkäisiin henkilöihin liitetään usein tarinoita sattumuksista, jotka ovat tapahtuneet aivan eri ihmisille. Kertomus alkuperäisestä tapauksesta

alkaa muuttua muistitiedosta perinteeksi eli tarinoitua. Muita perinteen lajeja ovat kaskut, sadut, vitsit ja sananparret. Vanhan tiedon ajoittaminen on myöskin jokseenkin hankalaa, jolloin vuosiluvut ja päivämäärät voivat mennä sekaisin, eikä asioiden keskinäinen järjestyskään yleensä pysy oikeana. Tämä johtuu siitä, että ihmiset yleensä muistavat asiat aihepiireittäin, eikä aikajärjestyksessä. Eri kertojat valitsevat aihepiirinsä eri tavoin, omien kiinnostustensa mukaan. Tämän takia olisi suotavaa, että haastateltavia olisi mahdollisimman monta, jotta menneisyydestä saataisiin luotettava ja monipuolinen kuva. (Katajala 1990, 42-45.)

Wahlroosin (2000, 69) mukaan haastattelijan tulee selvittää ennen haastattelua haastateltavan tausta ja elämänura, sekä missä määrin henkilö on toiminut sillä elämänalueella tai siinä toimessa, josta häntä aiotaan haastatella. Erilaisia haastattelutapoja ovat henkilökohtainen haastattelu tai ryhmähaastattelu, puhelin- ja kirjehaastattelu. Henkilökohtainen haastattelu on pääasiallinen, paras ja luotettavin tapa hankkia tietoa (Katajala 1990, 46). Joukko-, teemailta- tai ryhmähaastattelussa saattaa syntyä ikäviä tilanteita: kova puheensorina, nauru, melske, päällekkäin puhuminen, väittely, toisen puheen keskeyttäminen ja erillisryhmien muodostuminen (Wahlroos, 70). Ryhmähaastattelu kannattaakin tehdä henkilökohtaisten haastattelujen jälkeen, jolloin keskinäinen jutustelu saattaa kirvoittaa vielä uusia muistikuvia tai haastateltavat voivat vertailla näkemyksiään (Katajala 1990, 47-48). Puhelimella voi tarkistaa vähäisen asian tai selvittää hieman taustoja ja sopia esimerkiksi tapaamisesta henkilökohtaista haastattelu varten. Puhelun aikana tehdään samanaikaisesti joko

muistiinpanoja tai nauhoitetaan puhelu, haastateltavan luvalla. Kirjeitse haastattelu on osoittautunut huonosti toimivaksi iäkkäillä henkilöillä, sillä monet iäkkäät eivät osaa ilmaista itseään helposti ja hyvin kirjallisessa muodossa. (Katajala 1990, 46; Wahlroos 2000, 74.)

3.5 Valokuvilla loppusilaus

Jokainen valokuva on kullan arvoinen ja lisää kiinnostusta kirjaa kohtaan. Valokuvia voidaan käyttää kuvituksena, jonka tarkoitus on elävöittää tekstiä tai myös historiikin varsinaisena lähteenä. Historiikkiin otetaan ensisijaisesti sellaisia valokuvia, joissa olevien henkilöiden tai kohteiden nimet tunnetaan. Jos näin ei ole, voidaan järjestää vanhojen valokuvien tunnistusnäyttely. Yksinkertaisempi tapa jäljittää kuvien tietoja on pitää niitä haastattelumatkoilla mukana ja antaa niitä haastateltavien tarkasteltaviksi. (Katajala 1990, 71-72; Wahlroos 62.)

Valokuvat voidaan karkeasti jakaa kahteen ryhmään, henkilökuvat ja yleiskuvat, joita molempia on pyrittävä saamaan tasapuolisesti kirjaan. Valokuvien valitsemisessa lähdetään siitä, että kohteesta laiteetaan vain yksi tai kaksi kuvaa, jotka kytkeytyvät historiikin tekstiin; selittää, havainnollistaa tai tuo uutta tietoa aiheeseen. Kuvituksen määrässä on havaittu, että kuva joka toiselle aukeammalla on melko sopusuhtaisen näköistä verrattuna tekstin määrään. Toki kuvia voi sitten olla samalla sivulla useampiakin. (Katajala 1990, 73-74; Wahlroos 2000, 64.)

Kuvalle on aina laadittava kuvateksti, sillä kiireinen ja laiska lukija katselee kirjasta aluksi vain kuvat: hyvillä kuvateksteillä voi narrata hänet lukemaan koko jutun. Hyvä kuvateksti on sellainen, jossa kerrotaan olennainen ja jopa se mitä nykypäivän katsoja ei välttämättä itse huomaa. Tekstin tulee välittää tietoa siitä mistä juttusi sillä kohtaa kertoo, mutta ei toistamalla. Kuvatekstin tulisi olla lyhyt ja hauska. (Lappalainen 2002, 156.) Kuvassa olevat henkilöt merkitään ensin eturivi, sitten keskirivi ja viimeksi takarivi, sekä henkilöt merkitään aina vasemmalta oikealle. Kuvatekstin loppuun ja mielellään ajatusviivan siitä erottamaksi tulee kuvaaja ja kuvausaika, jos ne ovat tiedossa, ja aina säilytysarkisto tai muu kuvan omistaja, sillä valokuvilla on nykyisin kuvan ottamisesta peräti 70 vuoden tekijänoikeussuoja. (Lappalainen 2002, 157; Wahlroos 2000, 64.)

4 Vilppulan Veikkojen historiikki

Vilppulan Veikot on vireä pieni yleisseura, joka on perustettu 1932, joten se viettää 80-vuotisen matkansa juhlia ensi vuoden maaliskuussa 2012. Veikoissa on aina ollut tähtiurheilijoita jokaiselle vuosikymmenelle. Ilman talkootyötä ja aktiivisia vetäjiä, seura ei olisi kyennyt etenemään näin pitkälle.

4.1 Työn tavoite

Kaikki alkoi 5 lokakuuta 2010, Vilppulan Veikkojen syyskokouksen palkitsemistilaisuuden jälkeen. Siellä otettiin yhdeksi kokouksen asiaksi historiikin kokoaminen 80-vuotisjuhlaan. Kerrottua halukkuuteni tehdä työn opinnäytetyönä seuralleni, päätimme suullisesti asiasta. Lopullinen päätös työn tekemiselle tuli, kun kyseisen vuoden vuosijulkaisussa kerrottiin, että: ”Historian kerääminen on seuralle ajankohtaista ja Laura Rautanen on opinnäytetyönään luvannut aloittaa historiikin kirjoittamisen.” Enää ei voinut perääntyä.

Työn tavoitteena oli koota yhtenäinen historiikki koko seuran toiminta-ajalta. Veikoista on koottu aikoinaan 25-vuotiskoonti, silloisen puheenjohtajan Eino Hämäläisen toimesta, sekä Keijo Kullaa kokosi 50-vuotisjuhlaan seuran merkittävimmät tapahtumat yhteen. 70-vuotisjuhlia juhlittiin pienimuotoisella kutsuvierasjoukolla. Nyt seura on kuitenkin tullut 80 vuoden ikään ja olisi erityisen tärkeää koota viimeisetkin 30 vuotta yksien kansien väliin sellaiseen yhteen sähköiseen tiedostoon, josta sitä olisi helppo tarvittaessa muokata.

Historiikin sisällöllinen tavoite oli paneutua aluksi Vilppulan Vedon ja siitä Kolhon Urheilijoiden yhdistyessä vuonna 1966, Vilppulan Veikkojen värikkäisiin vaiheisiin. Tarkoituksena oli esittää jäsenmäärän kehitystä, puheenjohtajat, sekä seuran menestyneimmät urheilijat ja suurimmat käännekohdat. Katsottiin myös tarpeelliseksi tuoda esille kaikki lajit, jotka ovat olleet mukana seuran toiminnassa.

4.2 Työn vaiheet

Tutkimustyö alkoi 21.3.2011, kun astuttiin yhdessä yleisurheilujaoston puheenjohtajan Erkki Lehtomäen sekä kuntoilu- ja hiihtojaoston puheenjohtajan Jaakko Yrjölän kanssa Varikon entisen esikuntarakennuksen lämmitettyihin kellaritiloihin. Samalla luovutettiin kellarin avaimet.

Kellarista löytyi yli 100 kansiota, joissa asiakirjat olivat valmiiksi järjestettyinä. Työ alkoi Vilppulan Vedon perustamispöytäkirjasta. Seuraava haaste oli karsia kansioista vain ne tärkeimmät, joista olisi hyötyä historiikin kirjoittamisessa, sillä osa kansioista sisälsi esimerkiksi kuitteja. Arkistosta löytyi myös vanhoja lehtiä, joissa oli juttuja muun muassa Pentti Revosta ja Vilppulan Veikoista.

Suuri apu oli 25-vuotis- ja 50-vuotiskoonneista ja niitä käytettiin pohjana työlle. Osaa tiedoista tarkennettiin toimintakertomuksilla ja –suunnitelmilla. Jo tässä vaiheessa oli selvillä, että viimeiset puuttuvat 30 vuotta pystyttäisiin kokoamaan vuosijulkaisujen avulla. Kun tietoa oli saatu tarpeeksi kokoon, alkoi opinnäytetyön sisällyksen suunnittelu. Päädyttiin kronologiseen ratkaisuun, jossa pääluvut seuraavat his-

torian omia käännekohtia. Lopusta löytyy urheilukentän monet vaiheet ja talkootyön oma kokonaisuus, sillä oli tärkeitä tuoda esille ulkoiset puitteet sekä niihin vahvasti liittyvä talkootyö.

Historiikissa keskityttiin eniten menestykseen ja eri lajien joihinkin käännteisiin, joten urheilijoista otettiin ainoastaan mukaan vähintään SM-tasolla menestyneet ja niihin verrattavissa olevissa VetoAPUKisoissa tai Finlandia Junior (Indoor) Games- kisoissa menestyneet. Menestyksellä tarkoitettiin lähellä mitaleja olevaa sijoitusta.

Jäsennyksen valmistuttua historiikki sai levätä hetken ja keskittymisen suuntautui opinnäytetyön taustaosan aineiston hankintaan ja lukemiseen. Tärkeä käännekohta koko opinnäytetyön kirjoittamisessa tuli eteen, kun itse kirjoittaminen olisi pitänyt aloittaa. Taustaosan kirjoittamisen inspiraatio oli hukassa, joten tuli päätös aloittaa kirjoittaminen itse historiikista.

Nyt 50 vuotta oli kirjoitettu ja eteen tuli pieni luova tauko, sillä vuosijulkaisujen pohjalta kirjoittaminen tulisi olemaan erilaista kuin koontien pohjilta. Vauhtiin päästiin syksyllä. Jokaisesta vuosijulkaisusta kirjattiin tärkeimmät kohdat, jonka jälkeen alettiin koota historiikkia jokaisen lajin ja urheilijan kohdalta erikseen. Tutustuminen julkaisuihin oli tapahtunut jo aikaisemmin, sillä urheilukentän vaiheet ja talkootyö oli kirjoitettu jo ensimmäisen 50-vuotisosan yhteydessä.

Yksi haastateltava oli seuran nykyinen puheenjohtaja Matti Laurinmäki, sillä hänellä on mittava ura takana Veikkojen toiminnassa. Haastat-

telu nauhoitettiin ja talteen saatiin arvokasta tietoa ja viisaita näkemyksiä eikä vain seuran, vaan myös koko maan nykytilasta.

Jaakko Yrjölän kokoamia tekstejä käytettiin lähteenä historiikin eri osissa. Lisäksi häneltä saatiin, sekä Erkki Lehtomäeltä tietoa sähköpostitse sekä tekstiviesteinä. Historiikin kirjoittamista helpotti huomattavasti, että oli jo olemassa henkilö, joka oli tutustunut historiaan ja jolta pystyi varmistamaan askarruttavia tietoja.

Historiikkiin valitut kuvat ovat peräisin vuosijulkaisuista, lehdistä ja albumista, joka löytyi myös arkistokellarista. Kuvat välittävät henkilöitä, jotka ovat arvostettujen suoritusten takana sekä eri aikojen väline- ja pukeutumiskulttuuria ja lisäksi haluttiin tuoda esille ihmisiä, joita ei mainittu historiikin tekstissä.

5 Pohdinta

Historiikin tavoitteena oli säilyttää samanlainen esitystapa läpi työn. Lopusta löytyykin omana päälukuna urheilukentän monet vaiheet ja talkootyö, jotka on kirjoitettu osaksi vanhempien lähdeaineistojen pohjalta. Tämä ratkaisu keventää historiikin viimeisiä lukuja ja katkaisee urheilijoiden menestyksestä kertomisen, sillä loppua kohden oli vaarana historiikin kasvaminen liian isoksi valtavan tietomäärän vuoksi. Työ alkaa seuran perustamisesta 1932 ja jatkuu siitä aikajanan mukaisesti aina vuoteen 2011 asti. Työssä kerrotaan kaikista lajeista, joita Vilppulan Veikoissa on harrastettu. Alussa tarkoituksena oli perehtyä ainoastaan yleisurheiluun, hiihtoon ja suunnistukseen, mutta työn edetessä huomattiin muidenkin lajien tärkeys Veikkojen historiassa, eikä niitä voitu jättää pois.

Historiikin sisällysluettelo on pelkistetty malli eikä siihen ole laitettu sivunumeroita. Historiikki ei ole opas mistä etsitään tietoa, vaan yleensä se tullaan lukemaan alusta loppuun ja näin ollen sivunumerointia ei katsottu tarpeelliseksi.

Historiikki alkaa seuran ensiaskelista, jossa kerrotaan perustamisen vaiheista ja samalla nostetaan esille 1920-1930-lukujen vaihde, jolloin elettiin vilkasta urheiluseurojen perustamisaikaa koko Suomessa. Vilppulan Veikot oli alkuvuosina Vilppulan Veto niminen seura ennen kuin seura yhdistyi Kolhon Urheilijoiden kanssa vuonna 1966. Tämä Vilppulan Veto nimi saattaa aiheuttaa epätietoisuutta aivan historiikin alussa.

Lauri Välinoron nostaminen aivan historiikin alkuun tehtiin, koska hän oli ainoa aktiivisesti seuran toiminnassa myöhemminkin mukana ollut henkilö ja hän liittyi myös tähän aikakauteen esimerkiksi saavutuksillaan.

Kuva neljä, jossa näkyy Veikot Helsingin Suurkisoissa 1990, No Smoking Teamin jäsenenä tuotiin tuohon yhteyteen sillä tarkoituksella, että 1990-luvulle riittää kuvia, mutta tähän aikakauteen oli vaikea löytää sopivia sellaisia. Historiikissa haluttiin kuvien olevan tasapainossa läpi koko työn. Työn edellisellä sivulla puhutaan ensimmäisen kerran Helsingin Suurkisoista, joten kuva on asetettu kyseisen kappaleen jälkeen. Toinen tärkeä asia, jota kuvalla haluttiin tuoda esille oli No Smoking Teamin eli tupakan vastustamisjoukkueen jäsenyys. Tämä jäsenyys oli osoitus Veikkojen laajentuneesta nuorisotyöstä terveyskasvatuksen puolelle.

25-vuotisen toiminnan juhlavuosi- otsikko haluttiin nostaa omaksi väliotsikko vaikka kyseisestä juhlasta ei ollut paljoa tietoa saatavilla. Tämä 25 vuotta on monelle urheiluseuralle juhlimisen arvoinen saavutus, joten sitä ei haluttu unohtaa kokonaan Veikkojenkaan historiassa. Kappaleeseen tuotiin kuva urheilupuvusta, mutta ilman kuvatekstiä, sillä kuva ei esitä tiettyä henkilöä, vaan on pelkästään piirros.

Pentti Repo on ollut Vilppulan Veikkojen menestynein urheilija. Tämän takia ainoastaan hänestä löytyy otsikko, jossa tuodaan esille hänen nimensä.

Ennen 1980-lukua arkistoissa ei ollut tietoja kuin vain sellaisista urheilijoista, jotka ovat menestyneet SM-tasoisissa kilpailuissa. 1980-luvulta lähtien esille on tuotu sellaisia urheilijoita, jotka ovat menestyneet SM-tasolla ja niihin verrattavissa VetoAPUKisoissa tai Finlandia Junior (Indoor) Games- kilpailuissa. Menestyminen tarkoittaa vähintään lähellä mitalisijaa olevaa sijoitusta. Ainoa poikkeus on Jouko Jokinen, joka tuodaan esille uudemman kerran 1990-luvun vaihteessa, sillä näistä vuosista lähtien hän on kerännyt Veikoille useita piirinmestaruuspisteitä.

Lentopallon ja pesäpallon osalta menestyminen on ollut hieman erilaista, koska Veikot eivät ole pelanneet kuin Hämeen piirisarjaa tai Pirkanmaan maakuntasarjaa. Näissä lajeissa menestyminen onkin kerrottu lajien parhaimpina saavutuksina, kuten myös salibandyssa, jossa pelattiin divisioonissa.

Urheilukentän vaiheet olivat hyvin pitkät ja mielenkiintoiset, tästä syystä sen pystyi nostamaan oman alaotsikon alle. Vaiheista löytyi myös kohtalaisen hyvin tietoa, joten urheilukenttää on pidetty tärkeänä Vilppulan alueella.

Talkootöistä tuotiin esille ne asiat joilla on eniten kerätty varoja seuran toimintaan, kuten naisjaoston toiminta ja paperinkeräys. Tähän kohtaan tuotiin myös esille seuran sisäisiä käänteitä jaostojen kesken. Varsinkin vuosijulkaisujen historia oli hyvä tuoda esille, sillä niitä käytettiin lähteitä. Vuosijulkaisuista löytyi jokaisen lajijaoston vuosikertomukset yleensä jaostojen puheenjohtajien kirjoittamina.

Historiikkaa tullaan käyttämään muistamalla aktiivisia toimijoita, joten loppuun oli hyvä vielä lisätä miten Veikot ovat tähän asti muistaneet jäseniään eli erilaisin palkintomatkein.

Puheenjohtajan haastattelun tärkein tavoite oli tuoda paremmin esille Vilppulan Veikkojen nykytilannetta ja tulevaisuuden haasteita.

Seuran jäsenmääriin kannattaa suhtautua kriittisesti, sillä vuoden 1999 vuosijulkaisussa ilmoitetaan jäsenmäärän olevan noin 750 henkeä, mutta Jaakko Yrjölän mukaan jäsenrekisteriä ei ole pystytty pitämään ajan tasalla. 2000-luvulla asiaa tutkittiin ja kirjanpidossa oli mukana jo kuolleita henkilöitä sekä jäsenmaksunsa laiminlyöneitä henkilöitä. Lopullinen jäsenmäärä putosi tuolloin alle 250 jäseneen.

Vilppulan Veikkojen jäsenmäärä on vakiintunut tällä hetkellä noin 265 jäseneen. Aktiivisia talkoolaisia on mukana toiminnassa 20-30 henkeä. Seurassa on kolme jaostoa: kuntoilu- ja hiihtojaosto, voimailujaosto ja yleisurheilujaosto. Seuran suurimman eli yleisurheilujaoston kilpailulisenssien määrä on kääntynyt hivenen laskuun viime vuosina, kun se oli, vuonna 2009, parhaimmillaan jopa 72 henkeä, joka oli myös seuran ennätys. Parina viime vuotena määrä on pysynyt 37:ssä, johtuen osaksi siitä ettei lapsille ole tehty ahkerasti lisenssejä. Vuoden 2012 tavoite on nostaa määrä 60 lisenssiin.

Vilppulan Veikkojen suurimman jaoston tärkeimmät visiot ovat, että Mänttä-Vilppulan alueella olisi yksi yleisurheiluseura, samalla kun yleis-

urheilu olisi Mänttä-Vilppulan seudun ykköslaji. Seura toivoo 1-2 kansainvälisesti menestyvää urheilijaa jokaiselle vuodelle. Taloustilanteen tulisi olla erinomainen ja koulutettuja valmentajia, toimitsijoita ja seurarahmisiä tulisi olla riittävästi.

Tämä työ hyödyttää Vilppulan Veikot ry:n jäsenistöä. Nyt tärkeä historiallinen tieto on yhdessä ja samassa paikassa, kaikkien halukkaiden nähtävillä. Yhteistyötä tehtiin enimmäkseen Veikkojen yleisurheilujaoston ja kuntoilu- ja hiihtojaoston kanssa. Heidän palautteessaan käy ilmi, että he ovat varsin tyytyväisiä työn lopputulokseen ja aikovatkin julkaista sen historiikkijulkaisuna Vilppulan Veikkojen 80-vuotisjuhlassa maaliskuun 30 päivä 2012. Julkaisusta on alustavasti sovittu 20 kappaleen painatuksesta. Tätä julkaisua käytetään muun muassa muistamalla aktiivisia toimijoita. Lisäksi julkaisuja voidaan käyttää yhtenä varainhankintakeinona seuralle.

Vilppulan Veikkojen ainoa lisäysehdotus työlle oli tuoda esille vuosien 1994-1995 merkittävät taloudelliset käänteet, jotka lisättiin Talkootöiden helmiä -alaotsikon alle ja samalla lisättiin muutamia viime vuosien talkootöiden kohteita. Näin he halusivat tuoda entistä enemmän talkoolaisten panosta esille.

Tämän työn kehittämisehdotuksista päällimmäiseksi nousee useammat haastattelut, joilla olisi saanut lisäarvoa työlle. Toisaalta haastatteluiden pohjalta tehty historiikki voisi olla ihan oma kokonaisuutensa. Arvokkaan muistitiedon kerääminen jäi nyt jatkotutkimuksen varaan, jota olisi helppo lähteä toteuttamaan lähestymällä aihealueita, joissa

jäsenet ovat olleet mukana seuran toiminnassa. Katugallupilla mänttävilppulalaisille olisi saatu selville mielipiteitä siitä mitä mieltä he ovat seurasta ja mitä kehitysmahdollisuuksia he näkevät Veikoissa. Gallupin toteuttaminen olisi tukenut tämän hetkisen puheenjohtajan Matti Laurinmäen ajatuksia.

Tämä projekti tulee päättymään vasta ensi vuoden maaliskuun lopulla, 80-vuotisjuhlatilaisuudessa. Historiikki kaipaa vielä parantelua ja sitä tullaan muokkaamaan lopulliseen muotoonsa.

Yhtenä seuran sekä historiikin kehittämisehdotuksena olisi perustaa seuralle omat nettisivut, jonne tämä historiikki voitaisiin viedä sähköisenä tiedostona. Näin ollen kaikki halukkaat voisivat kommentoida ja muokata historiikkia ja siitä voitaisiin tehdä jatkuvasti päivittyvä versio. Lisäksi seuralle voitaisiin tehdä toinen historiikki, joka painottuisi ainoastaan sisäisäurheilijoiden eli alle 15-vuotiaiden menestykseen.

Seuran tulevaisuuden kannalta olisi erityisen tärkeää saada sitoutettua nuoria mukaan toimintaan, sillä seuran jäsenistö kaipaisi nuorennusta ja uusia ideoita. Tämä tarkoittaa myös sitä, että Mänttä-Vilppulan alueen seurojen tulisi yhdistää voimiaan yhdeksi seuraksi. Näin saataisiin mahdollisesti uusia lajeja käyttöön ja voitaisiin yhdessä panostaa niihin lajeihin, joilla on kehitysmahdollisuuksia tällä seudulla. Tällöin ei myöskään vähiä harrastajia jaettaisi kahtia.

Lähteet

Alaja, E. 2010. Respect - ajatuksia, esimerkkejä ja ideoita urheilijoiden urataitojen kehittämiseksi. Otavan Kirjapaino Oy. Keuruu.

Arponen, A. 2006. Kansalliset urheilusuhteet. Teoksessa Björkman, I., Hannus, M., Martiskainen, S., Salo, U., Virtapohja, K. & Vuorio, P. (toim.). Suomi voittoon - kansa liikkumaan. Suomen yleisurheilun 100 vuotta, s. 69-86. Edita Prima Oy.

Arponen, A. 2006. Suomen Urheiluliiton organisaatio. Teoksessa Björkman, I., Hannus, M., Martiskainen, S., Salo, U., Virtapohja, K. & Vuorio, P. (toim.). Suomi voittoon - kansa liikkumaan. Suomen yleisurheilun 100 vuotta, s. 39-67. Edita Prima Oy.

Björkman, I. & Martiskainen, S. 2006. Suomen Urheiluliiton historian alkuvaiheet. Teoksessa Arponen, A., Hannus, M., Salo, U., Virtapohja, K. & Vuorio, P. (toim.). Suomi voittoon - kansa liikkumaan. Suomen yleisurheilun 100 vuotta, s. 89-111. Edita Prima Oy.

Hannus, M. 2006. Kansainvälinen kilpailutoiminta. Teoksessa Arponen, A., Björkman, I., Martiskainen, S., Salo, U., Virtapohja, K. & Vuorio, P. (toim.). Suomi voittoon - kansa liikkumaan. Suomen yleisurheilun 100 vuotta, s. 125-173. Edita Prima Oy.

Hannus, M. 2006. Kotimainen kilpailutoiminta. Teoksessa Arponen, A., Björkman, I., Martiskainen, S., Salo, U., Virtapohja, K. & Vuorio, P.

(toim.). Suomi voittoon - kansa liikkumaan. Suomen yleisurheilun 100 vuotta, s. 175-203. Edita Prima Oy.

Heinilä, K. 1974. Urheilu – ihminen – yhteiskunta. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Hentilä, S. 1992. Urheilu jakaa ja yhdistää. Poliittista urheilua ja urheilupolitiikkaa. Teoksessa Heikkinen, A., Kärkkäinen, P., Laine, L., Meinander, H., Silvennoinen, M. Vasara, E. & Pyykkönen, T. (toim.). Suomi uskoi urheiluun, s. 235-282. Valtion painatuskeskus. Helsinki.

Hietala, M. 2001. Mitä tutkia ja miten? Teoksessa Autio, S., Katajala-Peltomaa, S. & Vuolanto, V. (toim.). Historioitsijan arki & tutkimuksen prosessi, s. 15-26. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Itkonen, H., Ilmanen, K., Matilainen, P. & Jaskari, L. 2008. Media urheilun tulkkina ja tekijänä. Kopijyvä Oy. Jyväskylä.

Kansan Sivistystyön Liitto 2008. Yhdistystoiminnan avaimet. Julkaisut ja aineistot. Luettavissa:<http://www.ksl.fi/julkaisut-ja-aineistot-julkaisut-432.html>. Luettu: 10.11.2011.

Katajala, K. 1990. Historiikinkirjoittajan opas. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Kempas, M. 1992. Huippu-urheilun muutos. Teoksessa Olin, K., Itkonen, H. & Ranto, E. (toim.) Liikunnan muutos, murros vai kaaos?, s. 96. Kaivopuiston Kirjapaino Oy. Helsinki.

Lappalainen, J.T. 2002. Haluatko historiankirjoittajaksi?. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Martiskainen, S. 2006. Lieveilmiöt. Teoksessa Arponen, A., Björkman, I., Hannus, M., Salo, U., Virtapohja, K. & Vuorio, P. (toim.). Suomi voittoon - kansa liikkumaan. Suomen yleisurheilun 100 vuotta, s. 349-368. Edita Prima Oy.

Miettinen, M. 2000. Haasteena huomisen hyvinvointi – Miten liikunta lisää mahdollisuuksia?. PainoPorras Oy. Jyväskylä.

Pekkala, J. & Heikkala, J. 2007. Liikunnan kansanliikkeen 'neljäs tie'?. Näkökulmia yhteiskunnan ja liikunnan kansalaistoiminnan tulevaisuuteen. Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry.

Renvall, P. 1983. Nykyajan historiantutkimus. 2.painos. WSOY:n graafiset laitokset. Juva.

Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry. Jäsenjärjestöt. Luettavissa:<http://www.slu.fi/yhteystiedot/jasenjarjestot2/>. Luettu: 30.11.2011.

Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry. Liikunnan ja urheilun tarina. Luettavissa:http://www.slu.fi/slu-esittely/liikunnan_tarina/. Luettu: 30.5.2011.

Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry. SLU-yhteisö. Luettavissa:<http://www.slu.fi/slu-esittely/slu-yhteiso/>. Luettu: 29.11.2011.

Vasara, E. 1992. Suomi hölkkää. Toiminnan ja ohjauksen kilpajuoksu. Teoksessa Heikkinen, A., Hentilä, S., Kärkkäinen, P., Laine, L., Meinander, H., Silvennoinen, M. & Pyykkönen, T. (toim.). Suomi uskoi urheiluun, s. 369-392. Valtion painatuskeskus. Helsinki.

Wahlroos, L. 2000. Opas historiikirjan tekijälle. Oy Finn Lectura Ab. Helsinki.

Wuolio, E. 1982. Suomen liikuntahistoria. Valtion painatuskeskus. Helsinki.

Liitteet

**Liite 1. Vilppulan Veikot ry, 1932-2012. 80-
vuotisjuhlahistoriikki**

Vilppulan Veikot ry 1932-2012

80-vuotisjuhlahistoriikki

Laura Rautanen

2011

Saatteeksi

Seuran ensiaskeleet

Lajien kirjoja

Suunnistuksen huippuseura 50-luvulla

25-vuotisen toiminnan juhlavuosi

Vilppulan Vedon ja Kolhon Urheilijoiden yhdistyminen

Vilppulan Veikot

Pentti Repo suunnannäyttäjänä

Vilppulan Veikot 50 vuotta

Joukkuelajit kiinnostivat 1980- ja 1990-luvuilla

Yleisurheilu vahvistaa asemaansa suurimpana jaostona

Lentopallo ja pesäpallo vetoavat nuoriin

Salibandy – Vilppula Tigers

Voimailu ja yleisurheilu perinteiden jatkajia

Voimailijat tasaisen varmoja SM-mitalien tuojia

Seuran omat kasvatit niittävät mainetta yleisurheilukentillä

Paluu Kalevan kisojen mitalikantaan

Urheilukentän monet vaiheet ja talkootyö

Parkkivuoren urheilukenttä

Talkootöiden helmiä

Palkintomatkoja

Puheenjohtajan mietteitä

Lähteet

Liitteet: Puheenjohtajat

Saatteeksi

Paljon on ehtinyt tapahtua tämän 80 vuoden aikana, jolloin perinteikäs ja menestyvä seura Vilppulan Veikot ry on ollut toiminnassa. Pienen paikkakunnan seurana se ei ole pystynyt jäsenmääränsä laajuudella vastaamaan isoille seuroille, mutta silti seura on ollut vuosi vuotensa jälkeen Suomen kartalla. Tämän historiikin näkökulmaksi onkin tuotu menestys sekä eri lajien tietyt merkittävät käännteet.

Tämä historiikki ei sisällä perinteisiä lähdeviitteitä, jotta tekstin luettavuus olisi helppoa. Lähteinä käytetyt aineistot löytyvät lähdeluettelosta. Nostettakoon tässä vaiheessa esille Jaakko Yrjölä, sillä hänen apunsa historiikin aineiston kanssa oli huomattava. Yrjölä oli tehnyt arvokasta pohjatyötä jo ennen historiikin aloittamista ja hänen koomia aineistoja käytettiin osaksi lähteinä, sekä häneen oltiin yhteydessä koko prosessin ajan. Myös Erkki Lehtomäki on antanut oman panoksensa työhön.

Jokaisesta seurasta löytyy taustavoimia. Tällaisia ovat ne talkoolaiset, jotka ovat tehneet pyyteetöntä työtä seuran hyväksi monia kymmeniä vuosia, ehkä rakkaudesta urheiluun, ehkä joistain muista syistä. Osoitan suuret kiitokset niille, jotka sydämessään tietävät olleensa osa tätä tärkeää talkooporukkaa. Kaikkia vapaaehtoisia ei pystytä edes nimeltä mainitsemaan näinkin laajassa historiikissa. Osa on mainittu, mutta loputkin voivat lukea ylpeydellä, tänä juhluvuotena, Vilppulan Veikkojen tapahtumarikkaasta matkasta.

Seuran ensiaskeleet

”Pitkän aikaa oli Vilppulassa pohdittu voimistelu- ja urheiluseuran tarpeellisuutta paikkakunnalla. Tällöin tarkoitettiin sellaista seuraa, joka käsittäisi mahdollisimman laajan alueen, mieluummin koko kunnan, ja joka samalla kykenisi ja pyrki kokoamaan urheilukyvyt, sellaisena olevat ja siksi kehittyvät vanhat ja nuoret, laillistetun nimensä suojiin ja eloon ja toimintaan.” Näin alkaa tulevan Vilppulan Veto ry:n, myöhemmin seurojen yhdistyessä nykyisen Vilppulan Veikkojen, ensimmäinen vuosikertomus vuonna 1932. 1920- ja 1930-lukujen vaihde oli maassamme vilkasta urheiluseurojen perustamisen aikaa.

Suomen voimistelu ja urheiluliiton (SVUL) alaisen voimistelu ja urheiluseura Vilppulan Vedon varsinainen perustamispäivä oli maaliskuun 28 päivä, Vilppulan Suojeluskunnan pirtillä. Kokouksessa olivat läsnä livari Yrjölä, Eero Korsumäki, Eino Aaltonen ja kokoon kutsujana Kosti Niemistö, jonka aloitteesta oli esitetty niitä seikkoja ja edellytyksiä, mitä paikkakunnalla on olemassa ja mitkä suorastaan vaativat urheiluseuran perustamista Vilppulaan. Tässä tilaisuudessa seuraan liittyi jo 21 jäsentä.

Toukokuun 5 päivänä samaa vuotta oli seuran säännöt saatu kuntoon ja ne hyväksyttiin. Näin ollen voitiin viimeistään sanoa seuran olevan perustettu.

Vilppulan Vedon ensimmäisen hallituksen muodostivat puheenjohtaja Kosti Niemistö, Eino Aaltonen, livari Yrjölä, Osse Latvo ja Toivo Parvela.

Sanomalehdessä oli ilmoitettu ja kehoitettu niin kaikkia asiaa harrastavia kuin sivullisiakin miettimään sopivaa nimeä perustetulle seuralle. Kun nimiehdotuksia ei tullut, nimen valinta annettiin hallituksen huo- leksi ja näin ollen seuran nimeksi tuli Voimistelu- ja urheiluseura Vilppulan Veto ry.

Lajien kirjoa

Kilpailutoiminta alkoi jo vuoden 1933 talvella. Jäsenmäärä oli jo tuolloin noussut 70:een. Alkuvuosien pääurheilulajina oli hiihto, jonka voimakasta kilpailutoimintaa kuvastavat lukemattomien arvokilpailujen voitot Suomen mestaruuksineen, sekä saavutetut maakuntaviestien voitot vuosina 1932, -34, -35. -36 ja -37.

Kuva 1 ja 2 Vasemmalla Hämeen maakuntaviestien kiertopalkinto, "Aamulehden Haarikka", joka tuli viidestä voitosta omaksi. Oikealla hiihtäjä Heikki Norojärvi

Vilppulassa syntynyt pohjoishämäläinen mestarihiihtäjä Heikki Norojärvi oli yksi Vilppulan Vedon kantavista voimista maakuntaviestien kulta-aikoina. Hän oli jo tätä ennen voittanut urallaan useita silloisen seuransa TUL:n ja Tampereen piirin mestaruuksia, sekä kultaa ja ho-

peaa Suomenmestaruus kisojen 50 kilometrin hiihdosta. Itävallan Mürzzuschagissa työväen olympialaisten talvikisoista hän voitti kultaa 15 kilometrin matkalla. Norojärvi liittyi vastaperustettuun Vilppulan Vetoon vuonna 1932. Vuoden 1933 maakuntaviestin voitto lipsahti Ruovedelle Paavo Huhtisen liiallisen kohteliaisuuden ansiosta – ”Siihen aikaan piti viedä viestinumero toimistoon yläkertaan, jossa otettiin vasta lopullinen sija huomioon. Ihan Paavon perässä ollut Ruoveden mies puikahti viimeisessä ovesta Paavon ohi, joka veti oven auki. Ruoveden mies pääsi ensin sisälle ja voitti, kun oli nokkela.” Näin kuvailee Lauri Välinoro vuoden 1992 KMV- lehdessä.

Kuva 3 Paavo Huhtinen 30-luvun kansallisen tason hiihtäjä

Lauri Välinoro olikin yksi Vilppulan Veikkojen ahkerimmista jäsenistä. Elokuussa 1941 sodassa toisen kätensä menettänyt Välinoro vannoi ahkerasti erityisesti hiihdon nimeen. Hän toimi muun muassa hiihtojaoston puheenjohtajana peräti 30 vuotta 1952-81. Välinoro aloitti myös metsänistutustalkoiden hankinnan seuralle, kun nyrkkeilyjaosto oli tehnyt niin suuret laskut, että seuran oli otettava lainaa selviytyäkseen veloista 70-luvun alussa. Parhaana aikana hänen

keräämänsä panos Kunniakierros tapahtumaan oli puolet koko seuran keräämästä summasta. Lauri Välinoron arvokkain saavutus oli invalidien epävirallisten maailmanmestaruuskisojen mestaruus Saksan Frusdenstadtissa vuodelta 1957. Lauri Välinoro kuoli vuonna 2004.

Yleisurheilu otettiin seuran ohjelmaan vuonna 1933, kun huomattiin, että seuran jäsenistössä on kykyjä tähänkin urheilun alaan. Ensimmäiset kesäkisat pidettiin Kotiniemen koulukodin kentällä. Seurojen väliset yleisurheilukilpailut tulivat ohjelmaan vuonna 1930 vasta perustetun Mäntän Urheilijoiden kanssa ja olivat seurojen välisinä kilpailuina omiaan lisäämään innostusta ja kohottamaan arvostusta yleisurheilua kohtaan.

Vaikka seuran toiminta olikin olosuhteiden vuoksi rajallista, tarkoittaen kunnollisen urheilukentän puuttumista, niin urheiluinnostukselle ja urheilun kehittämiseksi oli luotu myönteinen ja vankka pohja, josta voitiin lähteä toiveikkaina kehitystä jatkamaan.

Kauan odotettu voimistelu nostettiin seuran ohjelmaan vuonna 1938 ja palkatuksi ohjaajaksi saatiin Paavo Väisänen Mäntästä. Innostus voimistelua kohtaan oli erinomainen ja seurasta osallistui runsaslukuisen voimistelujoukkue Helsingissä järjestetyille Suomen Voimistelun Suurjuhlille. Samana vuonna tuli kolmen seuran, Kuoreveden Kärjen, Mäntän Urheilijoiden ja Vilppulan Vedon, väliset hiihdot perinteisesti ohjelmaan. Kotiniemellä järjestettiin yleisurheilukilpailut, joissa lajeina olivat 5-ottelu miehille, 3-ottelu pojille sekä erilliset 800 metrin ja 1500 metrin juoksut.

Kuva 4 Veikot Helsingin Suurkisoissa 1990, No Smoking Teamin jäsenenä

Sotavuosina Vedon toiminta luonnollisesti hiljeni. Väli rauhan aikana ehdittiin pitää yksi kokous vuonna 1941, kunnes sodan jatkuminen keskeytti taas toiminnan. Ensimmäisessä sodan jälkeisessä kokouksessa 1945 todettiin, ettei seurasta ollut oikein muuta jäljellä kuin nimi ja seura oli ryhdyttävä uudelleen rakentamaan. Tästä johtuen oli ruvettava erityisesti toimimaan nuorisourheilun parissa, sillä nuorista oli luotava tulevaisuus.

Kotiniemen Vesan liityttyä Veroon 6.1.1946 ja jääden toimimaan seuran kyläosastona, saatiin uusia voimia seuran käyttöön sotavuosien jälkeen. Samalla saatiin uusi kilpailulaji suunnistus, jonka taitajia Vesassa oli runsaasti.

Paini otettiin seuran ohjelmaan 30.11.1948 pidetyn kokouksen päätöksellä. Tällöin myös tilattiin uudet painimatot. Lajin innostuksen läpiviemisessä ei kuitenkaan onnistuttu, joten painimatot luovutettiin takaisin liikkeelle.

Seuran perustajan ja seuraa 16 vuoden ajan johtaneen Kosti Niemistön jätettyä puheenjohtajan tehtävät 1947, siirtyi hän seuran kunniajäseneksi. Häntä seurasivat puheenjohtajina Toivo Laihia ja Eelis Talikka. Vuonna 1951 seura sai puheenjohtajakseen urheiluaatteen innoittaman ja toiminnan organisoimiseen uhrautuvan Eino Hämäläisen, joka ansiokkaalla tavalla johti 13 vuoden ajan seuran kaikkia osa-alueita ja vaikutti merkittävästi seuran kehitykseen.

Suunnistuksen huippuseura 50-luvulla

Seura oli päässyt vilkkaaseen ja tuloksia tuottavaan toimintaan myös muiden urheilulajien osalta, hiihdon pysyessä edelleen päälajina. Pirtillä ja Kotiniemellä järjestettiin sisähyppymestaruuskilpailuja, maastomestaruuksia ratkottiin Kettukankaalla, järjestettiin seurojen välisiä otteluita yleisurheilussa ja pesä-, jalka- sekä koripallossa elettiin vilkasta nousukautta. Tällöin tulivat mukaan myös pitäjänmestaruuskilpailut hiihdossa ja yleisurheilussa. Suomen Suurkisoihin 1956 osallistuttiin 36 voimistelijan joukkueella, joka oli hieman vähemmän kuin vuonna 1947, jolloin matkaan oli lähetetty 46 henkeä käsittävä joukkue.

Urheilutoiminnan vilkkauteen vaikutti ratkaisevasti koulujen rakentamisen yhteydessä lisääntyneet sisäliikuntatilat sekä urheilukenttiin suunnattu kunnallinen rakennustoiminta.

Tämän ajan urheilulajeista erikoismaininnan ansaitsee suunnistus, joka nosti Vilppulan Vedon maamme suunnistusta harrastavien seurojen kärkijoukkoon. Suunnistuksen innokkaina vetäjinä ja myös aktiivikilpailijoina toimivat Kotiniemen koulukodin virkailijat Y.K. Salo, Jorma Kyyhkynen, Osmo ja Aimo Niemelä, Esko ja Veikko Lehtola ja Tauno Kaartonen. Erityismaininnan saa myös Irja Niemelä, Osmon sisko, joka oli ensimmäinen suunnistuksen naissuomenmestari vuonna 1949. Näiden aktiivisten kilpasuunnistajien ja suunnistuksen asiantuntijoiden ansiosta Vedolla oli kunniatehtävä järjestää suunnistuksen aluemestaruuskilpailut, piirin viestimestaruuskilpailut, ratamestaruuskilpailut ja monia muita. Vilppulan Vedon suunnistusmenestys huipentui 1953

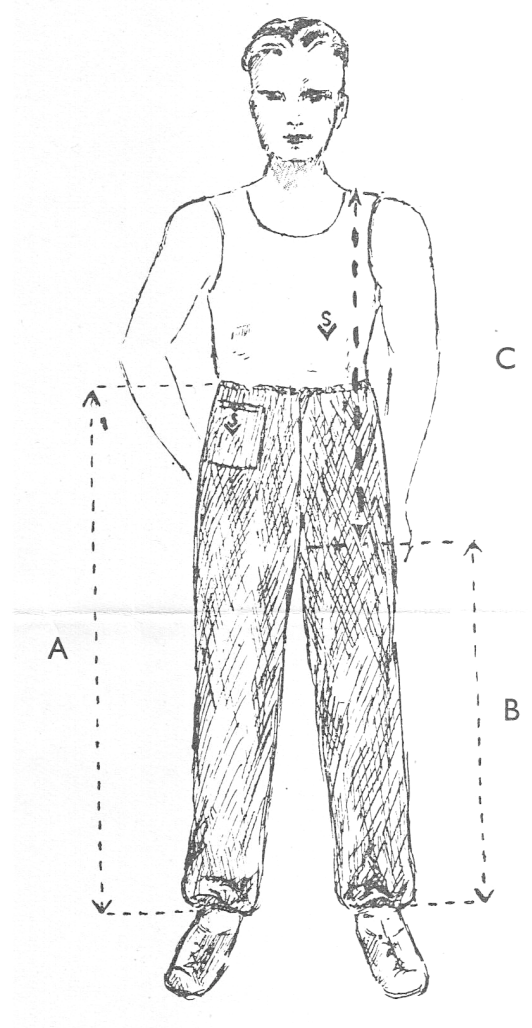
viestisuunnistuksen SM-kultaan joukkueella Osmo Niemelä, Jorma Kyyhkynen ja Aimo Niemelä. Vuonna 1958 seura osallistui suunnistuksen Ruotsi-Suomi maaottelun järjestämiseen saaden diplomin. Samana vuonna Veto nousi suunnistuksessa valioluokkaan ja seuran kokemusta on käytetty myös valtakunnallisen suunnistusurheilun ja kilpatoiminnan hyväksi. Nykyisin alueen suunnistajat harrastavat lajia Mäntän Seudun Eräpirkoissa, joka perustettiin 23.2.1960.

Kuva 5 Suunnistuksen Suomi-Ruotsi maaottelu Väärinmajassa 1958. Kuvassa suunnistaja Aimo Tepsel viimeisellä rastilla, rastinvalvojana Aarne Ketonen

25-vuotisen toiminnan juhlavuosi

Tuolloin vuotena 1957 seuran jäsenmäärä oli noin 300 henkeä, joten ajankohtaiseksi tuli hankkia seuralle omat tunnukset ja virallinen ver-ryttelypuku. Seuran vuonna 1933 hankkima rintamerkki tuli uusia, koska se ei seuran jäsenten mielestä vastannut niitä vaatimuksia, joita siihen aikaan pidettiin välttämättöminä. Nykyisin rintamerkkiä ei enää käytetä. Uusi urheiluaiheinen lippu vihittiin juhlien yhteydessä käyttöön. Lipun oli suunnitellut taiteilija Olof Eriksson ja sen valmistanut käsityöliike Rouva Blom Helsingistä. Urheilupuvusto saatiin myös kuntoon, kun värikysymys saatiin vihdoinkin yksimieliseen päätökseen - tummanruskea yläosa ja vaaleampi alaosa.

Vilppulan Vedon ja Kolhon Urheilijoiden yhdistyminen

Vilppulan Veikot

1960-luvun alussa tulivat esille jälleen paini ja uutena lajina nyrkkeily. Painin nousu oli valmentaja Pauli Lehtolan ansiokkaan työn tulosta ja nyrkkeilyn menestyksestä vastasi valmentaja Eero Etumäki Mäntästä. Molemmissa lajeissa saavutettiin menestystä aina piiritasoa myöten.

Vuonna 1963 urheiluveteraani Eino Hämäläinen vetäytyi seuran johdosta ja hänen työtään jatkoi ansiokkaasti Antti Heilimo.

Monen urheilumiehen hiljaisena toiveena oli ajatus pitäjässä toimivien SVUL:n alaisten urheiluseurojen yhdistämisestä yhdeksi koko pitäjää kattavaksi seuraksi. Tämän yhdistämisajatuksen yksi päämäärä oli pitäjän urheiluelämän vireyttäminen. Ajatuksen toi julki urheilijana ja järjestömiehenä kunnostautunut Pentti Repo. Asiaa lähdettiin esityksen pohjalta kehittämään. Viimein 24.3.1966 Kolhon seurantalolla pidetyssä seurojen yhteisessä kokouksessa yksimielisesti todettiin miten tärkeää on voimien yhdistäminen koko pitäjän urheilun kannalta. To-teamuksen tuloksena päätettiin Kolhon Urheilijoiden ja Vilppulan Vedon toiminta yhdistää yhdeksi Vilppulan Veikot nimiseksi seuraksi. Näin Kolhon Urheilijoiden ja Vilppulan Vedon jälkeensä jättämä arvokas aatteellinen ja toiminnallinen perintö siirtyi Vilppulan Veikkojen vaalittavaksi.

Seuran puheenjohtajaksi valittiin Reijo Runsas, joka hoiti tehtävää paikkakunnalta muuttoonsa saakka vuoden 1968 loppuun. Häntä seurasivat puheenjohtajina Erkki Ristilä (1969-70), Kalevi Koskelainen

(1971), Eino Häyrinen (1972-74), Aarno Jokinen (1975-77), Matti Äikäs (1978) ja vuodesta 1979 lähtien puheenjohtajana toimi 8 vuoden ajan Rauno Teräväinen.

Pentti Repo suunnannäyttäjänä

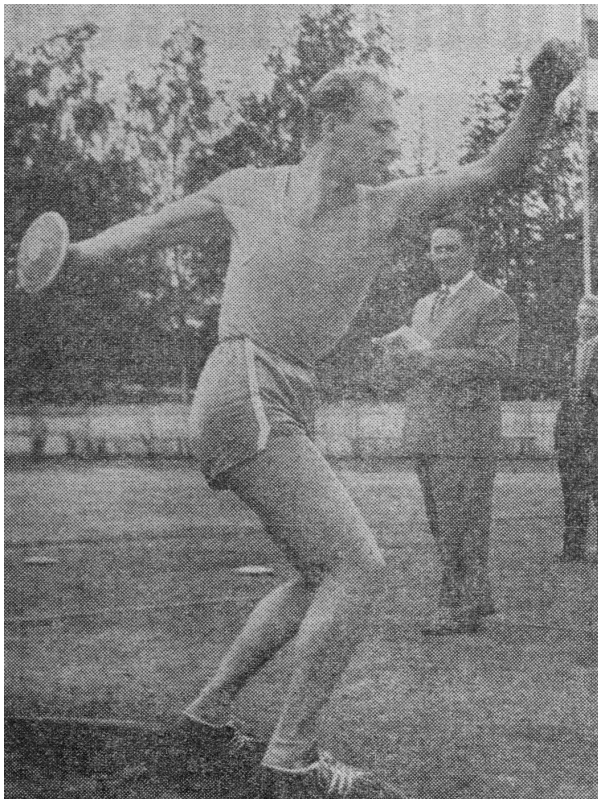
Kolhon Urheilijoita ja uransa loppuvaiheessa Vilppulan Veikkoja edustanut Pentti Repo oli yksi aikansa parhaita kiekonheittäjiä Suomessa. Pentti Repo syntyi 23.10.1930 Sakkolan Kaarnajoella Karjalassa. Kolhossa hän asui vuodesta 1941 lähtien. Hänet tunnettiin ankarana harjoittelijana ja nykyaikaisen heittotekniikan edelläkävijänä. 1960-luvulla hän rakensi talonsa pihaan kiekkoringin, joka oli katettu ja valaistu. Siellä lensi harjoituslimppuja verkkoseiniin satakunta päivässä. Pentti Repo kuoli 27.10.1997 ollessaan 67 vuoden ikäinen. Hän menehtyi äkilliseen sairaskohtaukseen.

Pentti Repo voitti kiekonheiton Suomen mestaruuden seitsemän kertaa ja kohensi Suomen ennätystä viidesti. Suomen ennätyksistään ensimmäisen Repo heitti Helsingin olympiastadionilla vuonna 1960. Täsmälleen saman tuloksen – 56.03 metriä - hän heitti myös kolme vuotta myöhemmin Turussa. Vuonna 1963 Repo voitti Ruotsi-Suomi maaottelun sen hetkiselä suomen ennätystuloksella 57,61. Silloin Repo toimi Suomen joukkueen kapteenina ja luotsasi joukkueensa selkeään voittoon Ruotsista pistein 220-190. Samana vuonna ennätys parantui vielä kuudella sentillä. Vuonna 1964 Repo kohensi ennätystä lähes metrin verran, kiskaistuaan limpun Saarijärvellä lukemiin 58,58. Jälleen saman vuoden kisoissa Seinäjoella oma ennätys sekä Suomen ennätys parani vielä lukemiin 59,44.

Repo oli Suomen maajoukkueessa olympialaisissa Roomassa vuonna 1960. Karsinnassa hän heitti toiseksi pisimmän kaaren, mutta helle vei parhaan terän ja saman päivän loppukilpailuissa Repo sijoittui lopulta yhdeksänneksi. Neljä vuotta myöhemmin Tokion olympialaisissa

kiekonheiton taso oli noussut hurjasti ja Repo karsiutui loppukilpailun ulkopuolelle. Yleisurheilun Euroopan mestaruuskisoissa Repo edusti vuonna 1958 Tukholmassa, sijoittuen jälleen yhdeksänneksi. Hän oli mukana myös Belgradissa 1962.

Yleisurheilumaaotteluissa Repo edusti Suomea yhteensä 38 kertaa, Suomi-Ruotsi maaottelussa hän oli mukana 11 kertaa. Hän sai presidentti Urho Kekkosen myöntämän Taistelijan maljan vuonna 1963, jolloin hän oli kaatamassa Ruotsia kiekonheiton Suomen ennätyksellä.

Kuva 6 Pentti Repo heittämässä kiekkoa Hämeenlinnan Tarmon syyskisoissa 1965

Revon aloittama yleisurheilijoiden mitalisarja jatkui näyttävästi 1970-luvulla muun muassa Esko ja Paavo Lipsosen menestyksellä.

Seurojen yhdistymisen ensimmäisenä vuotena 1966 seura osallistui Suomen Suurkisoihin lähettämällä näyttävän voimistelu-, nyrkkeily- ja painiedustuksen. Painissa seura kohosi piiritilaston kärkipäähän saavuttaen monia piirinmestaruuksia ja palkintosijoja. Valmentaja Pauli Lehtolan kuoltua yllättäen seura sai uudeksi painivalmentajaksi SM-painija Aaro Paskin, joka myös toimi piirin valmentajana.

Seuran päälajeina pysyivät jatkossakin hiihto ja yleisurheilu. Nyrkkeilyn siirryttyä erikoisseuran hoidettavaksi (1968), tuli tilalle painonnosto. Myös paini katosi seuran lajiluettelosta.

Esko Lipsonen oli lahjakas juoksija, joka saavutti 10 SM-mitalia, joista kuusi Suomen mestaruutta tuli nuorten sarjoissa. Viimeisen SM-mitalinsa hän saavutti yleisen sarjan 5 kilometrin maastojuoksussa 1972. Esko Lipsonen on hallinnut aikoinaan Suomen ennätystä A-poikien 3000 metrillä ja 5000 metrillä sekä nuorten 3000 metrillä. Maratonilta saavutettu huippuaika 2.15.41.6 on vuodelta 1972. Esko Lipsosen urheilulliset saavutukset kirjattiin jatkossa Saarijärven Pullistuksen ja Jyväskylän Kenttäurheilijoiden aikakirjoihin.

Esko Lipsosen veli, Paavo, saavutti vuonna 1970 B-poikien SM-maastojuoksussa 2000 metriltä pronssimitalin sekä teki samana vuonna Suomen ennätyksen B-poikien 3000 metrillä.

Maininnan arvoisia ovat myös Jouko Jokisen saavuttama SM-pronssi nuorten kuulassa 1979, sekä Mauri Sirenin A-poikien kiekonheitossa kaksikin kertaa Suomen ennätystä parantavat tulokset vuonna 1974. Veikkojen lahjakas painonnostaja ja valmentaja Kari Lehmusvuori sijoittui aikoinaan pronssille nuorten Suomen mestaruuskisoissa 1972.

Vilppulan Veikot 50 vuotta

Seuran jäsenmäärä oli 50-vuotisjuhlavuotenaan 1982 yltänyt 700 henkeen. Hiihto ja yleisurheilu olivat tuolloin voimakkaassa nosteessa, osaksi hiihtovalmentaja Lauri Välinoron ja yleisurheiluvalmentajan Esko Laurion ansiosta. Juniorityöhön panostettiin ja lentopalloharrastus oli lähtenyt nousuun yhdessä pesäpallon kanssa. Tuolloin muita seuran lajeja olivat voimailu, koripallo, kuntourheilu ja ampumahiihto, jota varten alettiin rakentamaan Pollarinkankaalle ampumarataa vuoden 1982 lopussa. Ensimmäiset viralliset ammunnat pidettiin 1983. Pollarissa on vuosien saatossa pidetty useita SM-tason kilpailuja sekä monia piiritason sekä oman alueen kilpailuja.

Kuva 7 Rannanautiot ja Lauri Välinoro palkittavana Veikkojen 50-vuotisjuhlassa, Ritva Aliranta ojentaa kukkia

Joukkuelajit kiinnostivat 1980- ja 1990-luvuilla

Yleisurheilu vahvistaa asemaansa suurimpana jaostona

Vilppulan Veikkojen yhdeksi lahjakkaimmaksi urheilijaksi voidaan varmasti sanoa kestävyysjuoksija Merja Takamäkeä. Hän näytti jo nuoruusvuosina kuuluvansa ehdottomaan kärkijoukkoon Suomen kestävyysjuoksussa varsinkin maastopuolella. Hän saavutti Vilppulan Veikkojen väreissä nuorten Suomen mestaruuksia maastajuoksusta kahdena vuotena ja oli lisäksi kaksi kertaa hopealla. Muita SM-mitaleita hänellä on 1 500 metrin B-tyttöjen kulta ja 800 metrin pronssi. Nuorten SM-kilpailuista hänellä on saavutuksena 3 000 metrin hopea, 1 500 metrin pronssi ja 5 000 metrin kulta sekä hopea. Suomea Takamäki pääsi edustamaan nuoruusvuosinaan neljä kertaa maaotteluun sekä vuonna 1989 alle 19-vuotiaiden EM-kisoihin Jugoslaviaan. Siellä hän juoksi 10 000 metriä sijoittuen hienosti viidenneksi. Aikuisten kilpailuissa kaikkien aikojen paras saavutus Merjalla on vuodelta 1993, jolloin hän juoksi SM-maastoissa pronssille.

Kuva 8 Merja Takamäen ja hänen valmentajaisänsä Reijon riemua Kankaanpään SM-maastojen aikuisten pronssimitalin jälkeen

Merja Takamäki oli monipuolinen kestävyysurheilija ja harrasti myös alkuvuosina ahkerasti hiihtoa. Vilppulan Veikoista olikin 1980-luvun alkupuolella jopa viisi nuorta mukana Hiihtoliiton ja Vuokatin Urheilupuiston järjestämässä valmennustoiminnassa.

Seuran vaihto tuli myös Takamäellä eteen, kun hän lähti opiskelemaan biokemiaa ja biologiaa Oulun yliopistoon. Merja palasi Vilppulan Veikoihin parin vuoden tauon jälkeen ja nähtiinhän hänet vielä kerran

edustamassa Suomea naisten maantieviestijoukkueessa Japanissa vuonna 1998. Merja Takamäen haaveena oli opiskella lääketiedettä ja valmistua lääkäriksi, ja näin hän myös teki. Merja onkin aina ollut omien sanojensa mukaan periksiantamaton, jääräpäinen ja impulsiivinen. Takamäen kivenkoviksi ennätyksiksi jäivät Vilppulan Veikkojen aikakirjoihin ajat 800 metrillä 2.14.08, 1500 metrillä 4.28.83, 3000 metrillä 9.28.53, 5000 metrillä 17.03.34 ja 10 000 metrillä 34.35.14.

1990-luvun molemmin puolin yhdessä Takamäen kanssa mainetta keräsi myös Ilkka Tamminen, jolla riitti sekä nopeutta että ponnistusvoimaa. Nuorten epävirallisissa SM-kisoissa VetoAPUKisoissa P14-sarjassa Tamminen aloitti mitalien voittamisen hyppäämällä pituudesta kultaa ja kolmiloikasta hopeaa. SM-mitaleita Tamminen ehti voittaa nuorten sarjoista kullan ja kaksi hopeaa hallikisojen pituushypystä. 60 metrin saavutuksena hänellä oli hallikisojen hopea. Ulkoratojen SM-kilpailuista Tamminen voitti koko värisuoran pituushypystä. Tamminen edusti Suomea kerran nuorten maaottelussa ja toisen kerran aikuisten Suomi-Ruotsi maaottelussa, sijoittuen neljänneksi. Ilkka Tammisen ennätykset kirjataan lukemin 100 metriä 11.12 vuodelta -92 ja pituus 7.10 metriä vuodelta -93.

Kuva 9 Ilkka Tamminen edustaa maajoukkueasussa Viroa vastaan käydyssä maaottelussa

1970-luvun lupaava urheilija Jouko Jokinen onnistui vanhoilla päivil-
lään työntämään pronssimitalin Hämeen piirinmestaruuskisojen mies-
ten kuulasta vuonna 1989. Tämä on yksi osoitus Jokisen mittavasta
urasta piirinmestaruuspisteiden tuojana. Seuraavana vuonna tuli pm-
hopeaa ja sitä seuraavana kultamitali.

Nuori Pasi Ojala saavutti vuonna 1990 Finlandia Junior Games (FJG)
kisoista pronssia 13-vuotisten poikien 100 metriltä tuloksella 12.90
sekä nuorten epävirallisista SM-kisoista pronssia. VetoAPUKisoista ko-
tiin tuomisena oli myöskin pronssinen mitali samaiselta matkalta ke-
sän nopeimmalla ajalla 12.42. Seuraavana vuonna Ojala voitti Veto-

Apukisojen P14 100m kultaa tuloksella 12.15 ja FJG:stä hopeaa hie-
man paremmalla ajalla 12.06.

Vuonna 1994 innostusta lisäsi Suomen omat EM-kotikisat Helsingissä,
josta lisäpotkua sai Maikki Pekkala ottamalla pronssia 14-vuotisten
tyttöjen VetoAPUKisojen 3-loikasta tuloksella 11.03 metriä sekä 6-
ottelusta pistein 3836, joka oli myös uusi Hämeen piirinennätys.

Vuonna 1995 12-vuotias Tiia Ekola nappasi Finlandia Junior Indoor
Games (FJIG)-kisojen pronssia 3-loikasta tuloksella 903 metriä ja Ka-
tariina Laine kultaa kuulasta tuloksella 9.37 metriä. Kaksi vuotta
myöhemmin Tessa Ekola loikki 10-vuotiaiden tyttöjen uuden SE-
tuloksen kolmiloikassa 8.93 metriä. Samana vuonna Katariina Laine
saavutti yhdessä Saija Nieppolan kanssa SM-kisojen joukkuepronssin
keihäänheitosta, T14-sarjassa.

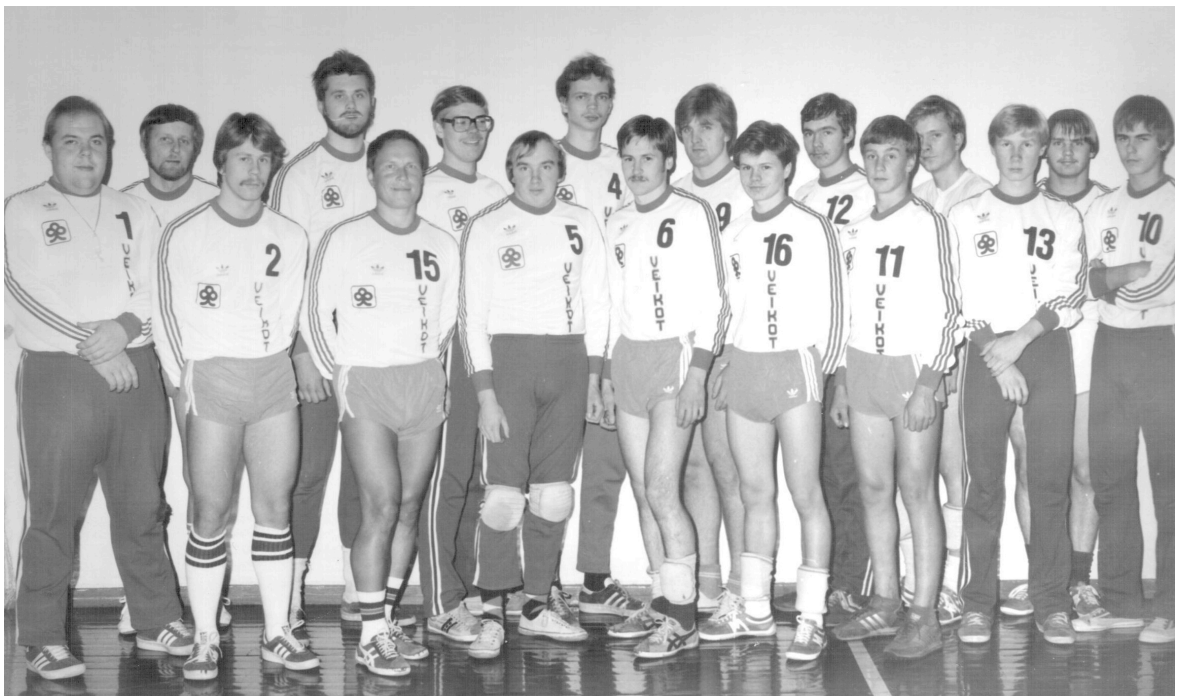

Kuva 10 Lahjakas urheilijatyttö Tessa
Ekola vastaanottamassa viidennettä pm-
mitaliaan saman kesän Hämeen
piirinmestaruuskisoista

Puheenjohtajaksi valittiin vuonna 1988 Toivo Aliranta, kun Rauno Teräväinen luopui tehtävästään. Aliranta tuli Veikkojen toimintaa mukaan jo 1980 omien lastensa kautta. Vuonna 1983 hän alkoi vetämään seuran pesäpallotoimintaa ja oli perustamassa pesiskoulua, jossa kävi parhaimmillaan jopa 70 tyttöä ja poikaa. Toivo Aliranta siirtyi pois puheenjohtajan tehtävistä vuoden 1993 syksyllä, ehtien näin olemaan kuusi vuotta tehtävässään. Paljon ehti tapahtua hyviä asioita tuon puheenjohtajakauden aikana. Tehtävää ryhtyi jatkamaan Keijo Pekkala.

Lentopallo ja pesäpallo vetoavat nuoriin

Lentopallo oli vuoden 1982 suosituin joukkuepeli Suomessa, ja näin myös Vilppulan Veikoissa. Reilun kymmenen vuoden aikana lentopallossa ehti olla koossa miesten ja naisten joukkueet, sekä A-, B-, D-, ja E-tytöt, että B-pojat. Kausi 82-83 oli juniorijoukkueiden osalta kaikkien aikojen menestyksekkäin. B- ja D-tytöt voittivat pronssimitalit Piirinmestaruuskisoista ja B-pojatkin olivat hienosti neljäntenä. Seuraavana kautena Hämeen piirin B-tyttöjen joukkue voitti piirijoukkueiden Suomen mestaruuden. Joukkueessa oli mukana myös Vilppulan Veikkojen Sanna Laine. Tämä Laineen mukana olo Hämeen joukkueessa oli hyvä osoitus siitä, että Veikkojen lentopalloilu oli oikealla tiellä.

Kuva 11 Lentopalloilevat miehet vuonna 1981. Eturivi: Jukka Havusto, Pekka Oravuo, Pentti Ukkonen, Tapio Valkeejärvi, Jouni Valkeejärvi, Pasi Heinonen, Teijo Haapanen, Ari Pulkki. Takarivi: Markku Lehtomäki pelaaja-valmentaja, Simo Järvenpää, Jouko

Jokinen, Harri Muhonen, Reijo Järvenpää, Harri Rantala, Risto Talliniemi, Jyrki Heinonen, Erkki Aittonen

Kauden 85-86 alkaessa Veikkojen junioritoiminta joutui aallonpohjaan, vaikka miesten joukkue olikin hienosti taistellut itsensä ensimmäistä kertaa 4-sarjaan. Myöskään tuomareiden vähyys ei noina vuosina antanut ilon aiheita, joka osaltaan vaikeutti kotikisojen järjestämistä. Vielä 1990-luvulla miesten joukkue pelasi 5-sarjaa ja naisillakin oli kuntolentopalloilua. Vuoteen 2001 mennessä toiminta oli kuitenkin hiipunut osallistujien vähyyden vuoksi, joten lentopallojaosto päätettiin lakkauttaa.

”Pesis on peleistä paras.” Jo aikaisemmin mainittu pesäpallotoiminta oli todella vireää 1980- ja 1990-luvuilla. Miesten joukkue viitoitti tietä, jonka jälkeen pesiskoulu antoi myös nuorille mahdollisuuden harastaa lajia. Tarvikkeet koulun aloittamiseen saatiin Mäntän Seudun Osuuspankilta pesispaketin muodossa. Vuonna -86 juniorijoukkueet pelasivat ensimmäistä kertaa sarjassa ja vaikka menestystä ei vielä saatu, niin kokemusta sitäkin enemmän. Tästä oli hyvä jatkaa.

Vuoden 1990 alussa pesäpallo eli vahvaa nousukautta, ohittamalla katsojaluvuissa jopa jalkapallon mestaruustasolla. Vuonna 1992 Vilpulan Veikot saavutti vuonna -85 asettamansa tavoitteen, nousta maakuntasarjaan. Tämän teki naisten joukkue, jonka runko koostui pesäpallokoulun perustamisesta asti mukana olleista tytöistä.

Kuva 12 Naisten maakuntasarjan pesäpallojoukkue 1993. Alarivi vas: Titta Pekkala, Minna Leppälahti, Satu Pekkala, Maria Laine, Taija Henttinen ja Maria Takala. Ylärivi vas: Sanna Lainen, Suvi Rosenström, Hella Aalto, pj. Rauno Teräväinen. Taru Vuorinen, Sari Luoti, Anne Nurmi, Tuija Silvander

Vuosien -94 ja -95 aikana pesäpalloon tuli pari sääntömuutosta, jotka tulivat voimaan aina juniorijoukkueissa asti. Ensimmäisenä tuli kypäräpakko, jonka jälkeen otteluiden jaksottaminen jaettiin kahteen jaksoon ja edelleen supervuoroon. Tällöin Veikot peluuttivat seitsemää joukkuetta sarjassa.

Seuraavan vajaan kymmenen vuoden aikana pesäpallon parasta antia olivat vuoden -95 ja -96 E-poikien peräkkäiset B-lohkon aluemestaruusvoitot. Veikko Lehtola oli vuodesta 1992 lähtien ansiokkaasti mukana vetämässä pesäpallotoimintaa ja edesauttamassa Vilppulan

Veikkoja menestykseen. Valitettavasti pesäpallojaostokin päätettiin lakkauttaa vuonna 2003. Näin annettiin tilaa lajien vaihtuvuudelle, jota on aina tapahtunut ja tapahtuu vastaisuudessakin.

Kuva 13 E-pojat. Joukkueessa pelasivat: Sampsa Tukia, Tomi Hytönen, Mikko Lehtola, Toni Valkeejärvi, Ville-Pekka Norpo, Sakari Taskinen, Pekka Pitkärinta, Lauri Ohvo, Henri Kankainen ja Joonas Jatuli. Peliä ja harjoittelua johtivat Veikko Lehtola ja Tapio Valkeejärvi

Salibandy – Vilppula Tigers

Vilppulalaisista nuorista miehistä koostuva salibandyjoukkue Tigers aloitti virallisesti toimintansa kauden -97 ja -98 aikana. Pelailu alkoi omasta innostuksesta ja kun taidot kehittyivät ja harjoituskerrat lisääntyivät, syntyi halu päästä mukaan kilpailutoimintaan. Vilppulan Veikkojen innostuessa ajatuksesta perustaa salibandyjaosto, joukkue sai harjoitusvuoroja Parkkivuoren urheilutalolle ja pelipaidatkin hankittiin. Seuraavana vuonna olikin edessä liittyminen Salibandyliittoon ja sitä kautta osallistuminen miesten 6-divisioonaan.

Kuva 14 Eturivi: Jarno Nieminen, Mikko Saarinen, Jukka Kataja, Markus Peräinen, Joonas Nenonen. Keskirivi: Simo Järvisalo, Mikko Tukia, Timo Hämäläinen. Yläriivi: Jukka Takala, Jyri Lajunen, Toni Kinnunen, Teemu Ekola

Varsin lyhyessä ajassa laji kasvoi voimakkaasti käsittäen miesten joukkueen lisäksi edustuksen sekä D-85 sarjaan, että sitä vuotta nuorempiin. Myös harrastesalibandyllä oli vuoro kerran viikossa. Tavoitteissa oli saada tytöille oma joukkue, mutta valitettavasti tämä jäi vain haaveksi.

Parhaimmillaan miesten edustusjoukkue pelasi kaksi kautta 3-divisioonassa. Vuonna 2001 yhdistettiin voimavaroja Mäntän kanssa, mutta nuorten paikkakunnalta poismuutto ja opiskelemaan lähtö kuihduttivat pientä seuraa. Kauden 2003-2004 jälkeen joukkue tuli siihen pisteeseen, että yhteenliittymistä tarvittaisiin koko Kuorevesi-Mänttä-Vilppula alueen salibandytoiminnassa. Seuran tilannetta ei myöskään helpottanut se, että salibandyn sarjasysteemi oli tehty varsin kalliiksi joukkueille. Lopulta, kun Vilppula päätti lopettaa matkavastukset ja talkoot olivat vähentyneet, tuli salibandyjaosto tiensä päähän.

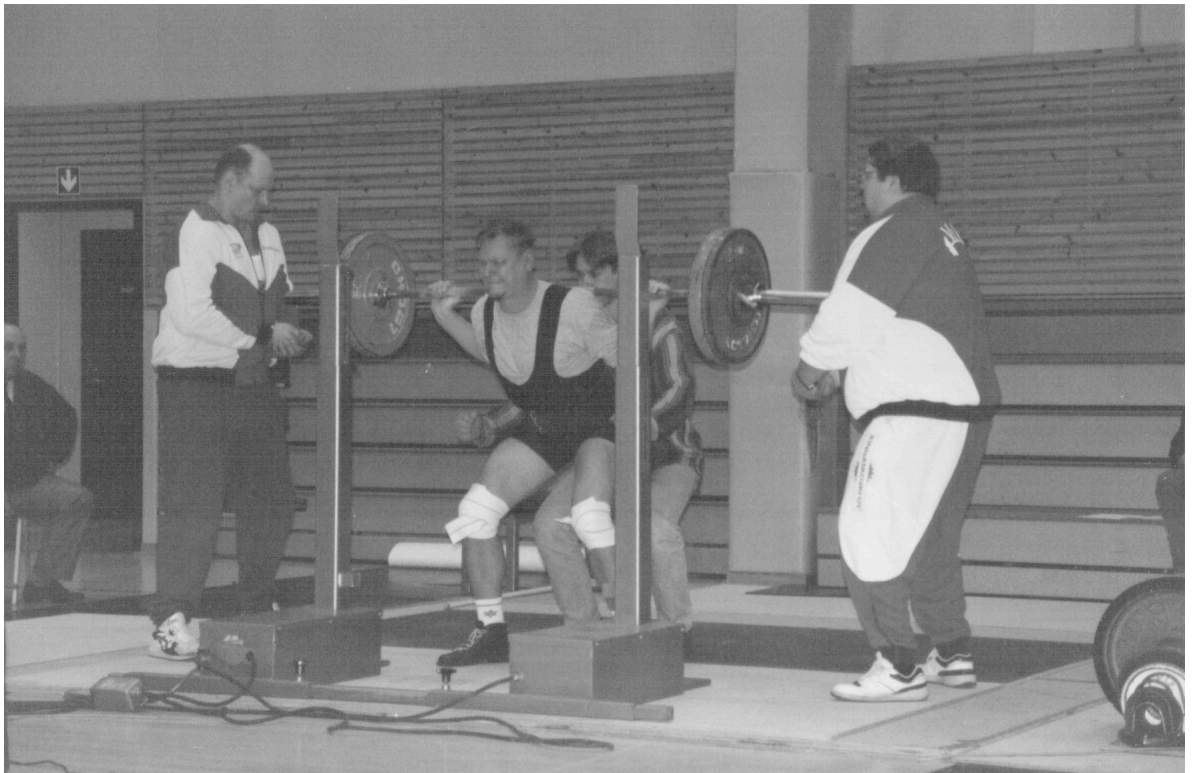
Voimailu ja yleisurheilu perinteiden jatkajia

Voimailijat tasaisen varmoja SM-italien tuojia

Voimailu on ollut enemmän tai vähemmän mukana Vilppulan Veikkojen toiminnassa jo vuodesta 1968 lähtien. Mutta vasta parilla viime vuosikymmenellä se on noussut yhdeksi Veikkojen varmimmaksi SM-italien tuojaksi vuosi vuoden perään.

Vuoden 1994 alussa Vilppulan Veikot liittyi Suomen Voimanostoliiton jäseneksi lajia kohtaan ilmenneen kiinnostuksen ansiosta. Lajissa kilpaillaan omien ikäluokkien lisäksi myös painoluokissa. Voimanosto koostuu kolmesta lajista: jalkakyykyn, penkkipunnerruksen ja maastanoston yhteistuloksesta. Voimailijat voivat kilpailla myös yksittäisissä lajeissa, joista yksi suosituin on penkkipunnerrus.

Voimailujaosto on järjestänyt useana vuonna sekä voimanostokilpailuja että penkkipunnerrus- ja maastavetokilpailuja Vilppulan urheilutalolla. Ulkokilpailuja on järjestetty penkkipunnerruksessa ja maastavedossa Vilppulan satamassa. Kiinnostus kilpailuja kohtaa on ollut hyvä, ne ovat houkutelleet SM-tason nostajia paikalle ja Suomen ennätyskin on nähnyt päivänvalon.

Kuva 15 Pekka Ahonen jalkakyykkää Vilppulan Urheilutalolla

Seuran menestyneimmistä voimailijoista mainittakoon Lauri Rantanen, joka on voittanut ikämiesten SM-penkkipunnerruksesta yhteensä kolme kultaista mitalia ja kaksi hopeista, painoluokassa 100kg. Hän on ollut myös edustamassa Suomea sekä EM-kisoissa että MM-kisoissa, niistä hänellä oli kotiin tuomisena hopea ja viides sija.

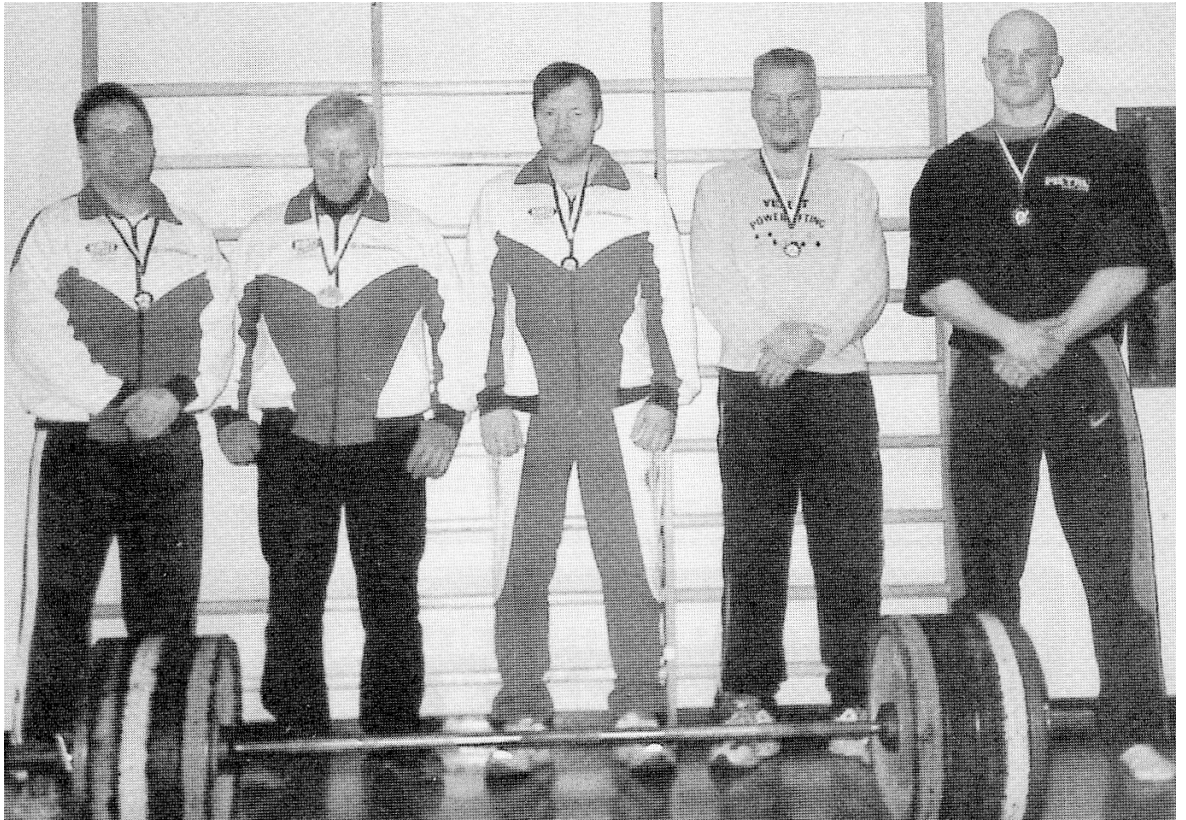
Kari Nieminen on edustanut Suomea useissa ikämiesten penkkipunnerruksen EM-kisoissa, tähän mennessä jopa neljä kertaa. Paras sijoitus hänellä on niistä kisoista kultainen mitali, joka on myös Veikkojen paras saavutus kautta aikojen kansainvälisissä kisoissa, vuosi oli 1996. SM-mitaleita Niemiseltä löytyy viisi kappaletta, joista kolme kultaista, nekin kaikki penkkipunnerruksesta. Nieminen on kilpailut painoluokissa 82.5kg ja 90kg.

Suomessa monipuolisia taitojaan on kunniakkaasti näyttänyt Pekka Ahonen, joka on voittanut kerran penkkipunnerruksen Suomen mestaruuden ja tehnyt saman kaksi kertaa voimanostossa. Himmeämpiä mitaliteita hänellä löytyy molemmista lajeista yhteensä viisi kappaletta. Sarja oli ikämiehet ja painoluokka 100kg.

Matti Mattila on punnertanut mitalikaappiinsa kaksi kertaa kultaa ja kerran hopean veteraanien voimanostokisoista, luokissa 82.5kg ja 90kg. Häneltä löytyy myös Pohjoismaiden mestaruus. Kerran hän on päässyt edustamaan Suomea EM-kisoihin, sijoittuen viidenneksi.

Tasaisen varmaa jälkeä yleisessä sarjassa on tehnyt Vesa Mattila, joka saavuttanut kaksi kertaa pronssia penkkipunnerruksessa ennen kuin hän voitti Vilppulan Veikkojen ensimmäisen kultamitalin yleisen sarjan voimanostossa, painoluokassa 90kg. Tällä saavutuksella hän pääsi edustamaan Suomea EM-kisoihin vuonna 2010, sijoittuen kuudenneksi omalla ennätyksellään.

Mainittakoon vielä Mikko Kokkosen nimi, joka on nostanut pariinkin otteeseen Veikkojen ennätystä uusiksi yleisen sarjan 120kg penkkipunnerruksessa, vuonna 2007 ennätys kirjattiin lukemin 220kg.

Kuva 16 Vilppulan Urheilutalon kuntosalilla poseeraavat Raine Mäkinen, Lauri Rantanen, Kari Vähämäki, Pekka Ahonen ja Janne-Pekka Pietiläinen

Seuran omat kasvatit niittävät mainetta yleisurheilukentillä

Seuran eri tehtävissä lähes 20 vuotta toiminut Keijo Pekkala luovutti puheenjohtajan tehtävät vuonna 1998. Omien sanojensa mukaan ”Yksikään tunti mitä olen tehnyt urheiluseuran, lasten ja nuorten hyväksi, ei ole mennyt hukkaan.” Hänen toimintaansa lähti jatkamaan Matti Laurinmäki, joka on vielä tälläkin hetkellä Vilppulan Veikkojen puheenjohtajana. Aloittaessaan tehtäväänsä Laurinmäelle oli tullut jo 52 vuotta mukanaoloa seuran toiminnassa. Tuolloin seuran jäsenmäärä oli noin 230-250 henkilöä.

Lähestyttäessä 2000-lukua sisulisäurheilijaikäisissä parhaimmat menestyivät, samalla kun sisulisäpisteille yltäneiden joukko oli harventunut ja yleisurheilun harrastajamäärä vähentynyt. Tilanne oli siis päinvastainen kuin kymmenisen vuotta sitten, jolloin sisulisäurheilijoita kyllä riitti, mutta silloinkin urheilu-ura lopetettiin aivan liian aikaisin, jo siirryttäessä yli 14-vuotiaisiin.

Juha Selänpää, lahjakas pitkänmatkan aituri, aloitti SM-italien voittamisen 17-vuoden iässä. Vuonna 2001 hän nappasi hallikisojen 300 metrin aidoista kultaa ja 300 metriltä pronssia ja jatkaen sitten nousujohteista kauttaan voittamalla Suomen mestaruuden kesällä 300 metrin aidoista. Näiden esitysten ansiosta Selänpää pääsi edustamaan Suomea nuorten Suomi-Puola-Baltia maaotteluun ja nuorten Ruotsi-Suomi maaotteluun. Näiden kisojen sijoitukset olivat toinen ja ensimmäinen.

Mitalitili sai jatkoa, kun Selänpää voitti M19 ikäisissä hallikisojen 300 metrin aidat ja oli 400 metrillä pronssilla. Kesällä 400 metrin aidat

kulki voittoon asti. Vuosi 2003 oli Veikoille menestyksenkäs myös muidenkin urheilijoiden ansiosta. Tällä ennätysmääräisellä mita-
limalmäärällä Veikkojen luokkasijoitus nousi ensimmäistä kertaa koko historian aikana 1-luokkaan.

22-vuotiaissa Juha Selänpää ehti voittaa SM-halleista yhden pronssin 400 metrin matkalta, ja ulkoradoilta kaksi kultaa 400 metriltä ja 400 metrin aidoista, sekä yhden hopean 400 metrin aidoista.

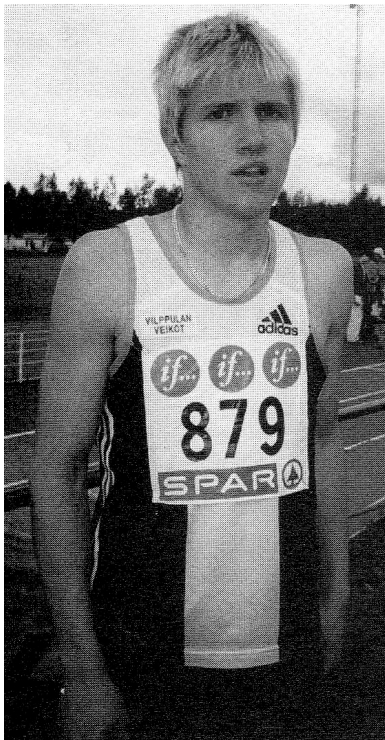
Vuonna 2006 Selänpää saavutti parhaan aikuisten sarjan sijoituksensa voittaen halli SM-kisoista hopeaa 300 metrin aidoista. Parhaaksi Kalevan kisojen sijoitukseksi hänelle jäi viides sija. Valitettavasti Juha Selänpään urheilu-ura loppui ikävästi loukkaantumisten estäessä harjoittelun. Selänpään ennätykset kirjataan numeroin 400 metrin aidat 51.60 vuodelta -04 ja 400 metriä 48.67 vuodelta -04.

Vuosi 2003 oli menestystä täynnä. Veikot saavutti seitsemän SM-mitalia, joista Selänpää toi kolme mitalia. Tästä vuodesta alkoi monipuolisen Laura Rautasen ja kolmiloikkaaja Valtteri Pullin yhdessä Matti Vähäsalon kanssa SM-mitalien voittaminen. Rautanen saavutti tuolloin Suomen mestaruuden T15 korkeushypystä ja 5-ottelusta pronssia. Pulli loikki 3-loikan kultaa P14-sarjasta, sekä joukkuekilpailun kultaa yhdessä Matti Vähäsalon kanssa. Näiden neljän edellä mainitun urheilijan valmentajana toimi tuolloin Pekka Ekola. Ekola on vetänyt ansiokkaasti kymmenien vuosien ajan urheilukouluja yhdessä Leena Ekolan kanssa ja toiminut myös Hämeen seudun yleisurheilun hallituksessa ja valmennusvaliokunnan puheenjohtajana.

Kuva 17 Juha Selänpää ja Pekka Ekola Tornion SM-kisojen tunnelmissa, käsissään voittokukat

Kuva 18 Valtteri Pulli

Rautanen ja Pulli olivat jo vuonna 2001 voittaneet Finlandia Junior Indoor Games kisoista kolme mitalia. Rautanen voitti 13-vuotisten tyttöjen korkeushypyn ja Pulli 12-vuotisten poikien kolmiloikasta ja 60 metrin aidoista pronssia.

Valtteri Pulli jatkoi uraansa vielä voittamalla 15-vuotiaiden sarjassa tuplakultaa 3-loikasta, sekä henkilökohtaisesta kisasta että joukkuekilpailusta, Matti Vähäsalo rinnallaan. Vuonna 2004 saatiin seuraan myös uusi SM-mitalisti, kun Santeri Tukia voitti P14 sarjan 800 metrin

hopeaa. Antti Ruopsa juoksi samaisena vuonna Finlandia Junior Games- mestaruuteen pojat 13-sarjassa 60 metrin matkalla ja teki uuden Suomen ennätyksen 200 metrillä, lukemin 24.84. Ruopsa oli seuraavan kolmen vuoden aikana vielä mitalikannassa kiinni, voittamalla sekä 300 metrin matkalta kultaa ja kaksi hopeaa että 100 metrin matkalta hopean ja kaksi pronssia.

Kuva 19 Antti Ruopsan taidonnäyte alkukiihdytyksestä

Laura Rautanen jatkoi pärjäämistään sekä otteluissa että korkeushypyssä Suomen kärjessä, tästä hänellä on osoituksena 20 nuorten SM-mitalia vuosien 2005-2010 aikana, niin hallikilpailuista kuin ulkoradoilta. Näistä seitsemän kappaletta on Suomen mestaruuksia, joista viisi on korkeushypystä ja loput moniotteluista. Suomea Rautanen on edustanut nuorissa kuusi kertaa, Pohjoismaisissa mestaruuskilpailuissa kolme kertaa, sekä kerran Pohjoismaiden ja Baltian mestaruuskilpailuissa ja kerran nuorten Ruotsi-Suomi maaottelussa. Rautanen oli myös mukana nuorten European Youth Olympic Festival (EYOF)-kilpailuissa Italiassa, jotka ovat epäviralliset EM-kisat. Valitettavasti hänelle tuli loukkaantuminen hieman ennen kisaa, eikä hän pystynyt

antamaan kisasuoritusta. Moniotteluissa paras saavutus on pronssinen mitali Pohjoismaisista mestaruuskilpailuista ja korkeushypystä hopeaa.

Päälajin vaihto tuli eteen, kun Rautanen oli täyttänyt kahdeksantoista vuotta, elettiin vuoden 2006 loppua. Tähän mennessä oltiin menty moniotteluiden ehdoilla, mutta nyt haluttiin katsoa kuinka korkealle korkeushyppy pystyy viemään.

Santeri Tukia aloitti SM-mitalien voittamisen vuonna 2004. Tukia onkin saavuttanut nuorten kisoissa 14 SM-mitalia, joista viisi on Suomen mestaruutta, sisä- ja ulkoradoilta. Tukian päämatka oli syksyyn 2007 asti 800 metriä. Hyvän kestävyyspohjan luotuaan hän siirtyi juoksemaan 400 metriä ja 200 metriä. Tukia on edustanut Suomea kaksi kertaa nuorten Pohjoismaisissa mestaruuskilpailuissa, ollen kaksi kertaa 400 metrillä ja kerran 200 metrillä hopealla, sekä juosten 4x400 metrin viestin.

Tukian valmentajana on toiminut Erkki Lehtomäki, joka on toiminut Veikkojen yleisurheilujaoston puheenjohtajana vuodesta 2004 lähtien. Lehtomäki sai tunnustusta Hämeen seudun yleisurheilulta vuonna 2007, kun hänet palkittiin vuoden seurajohtajana.

Kuva 20 Vauhdissa Erkki Lehtomäki, Keuruun Juhannuskisoissa 1976

Paluu Kalevan kisojen mitalikantaan

Seuran yleisurheilu on noussut elämään jälleen kukoistuskauttaan, kun Santeri Tukia voitti vuoden 2009 Kalevan kisoista kaksi pronssia, niin 200 metriltä kuin 400 metrin matkaltakin. Edelliset merkittävät mitalisaaalit Vilppulaan oli saatu noin 50 vuotta sitten, kiekonheittäjä Pentti Revon tuomana.

Kuva 21 Santeri Tukia lähdössä 400 metrin matkalle, kotiyleisön seuratessa tarkkaavaisena taustalla

Mitalit eivät suinkaan loppuneet siihen, vaan Tukia ja tänä vuonna myös Laura Rautanen tekivät seuran historiaa saavuttamalla pronssimitalit samana päivänä Kalevan kisoista 2010. Tukia juoksi taas kypsän 400 metrin juoksun ja Rautanen näytti naisten korkeushypyssä kuuluvansa ehdottomaan Suomen kärkeen.

Rautasen hyvä vire jatkui myös seuraavan vuoden aikuisten halli Suomen mestaruus kisoissa, joissa Rautanen voitti seuran ensimmäisen Suomen mestaruuden naisten korkeushypystä. Kultaputki sai jatkoa kesällä Tukian voittaessa Kalevan kisoista Suomen mestaruuden 200 metrin matkalta.

Kuva 22 Laura Rautanen floppaa Vilppulan kansallisissa, Suomen Urheiluliiton korkeuden lajivalmentajan, Juha Isolehdon katsoessa taustalla

Maatamme tämä kaksikko on edustanut aikuisissa Tukian voimin jo vuonna 2009 Ruotsi-Suomi maaottelussa, jossa hän juoksi 400 metriä ja oli mukana pitkänmatkan viestijoukkueessa. Seuraavana vuonna sekä Tukia että Rautanen pääsivät edustamaan Suomi-Ruotsi maaotteluun. Vuoden 2011 talvella Tukia ja Rautanen edustivat Suomi-Ruotsi-Norja hallimaaottelussa. Kesän alussa Tukia valittiin 4x400 metrin viestijoukkueen mukana yleisurheilun Eurooppa cup:iin, joka järjestettiin Turkissa. Vuosi päättyi Rautasen edustaessa Suomi-Ruotsi maaottelussa.

Santeri Tukian tämänhetkiset ennätykset kirjataan lukemin 200 metriä 21.61 ja 400 metriä 48.12. Laura Rautasen korkeusennätys on tähän mennessä hallikilpailuista 1.82 metriä ja ulkoradoilla hän on hyppännyt sentin vähemmän eli 1.81 metriä.

Urheilukentän monet vaiheet ja talkootyö

Parkkivuoren urheilukenttä

Vilppulan urheilukenttä oli monta kymmentä vuotta huonossa tilanteessa. Vilppulan Vedon alkuvuosina Vilppulan kunta pohti kunnollisen urheilukentän puutetta ja valitsi kentän paikankin, Parkkivuoren, tällöin kenttäasiaa pidettiin jo ratkaistuna. Kunnan keinot kumminkin lopahivat, joten perustettiin Urheilukenttä Osakeyhtiö. Tätä varten hankittiin säännöt ja H. Lahtinen tutustui paikanpäällä kenttätilanteeseen laatien kustannusarvion, joka oli 60 000 silloista markkaa. Tähän päättyi kenttäjuttu tällä kertaa.

Vuonna 1945 kenttäasiaa lähdettiin viemään eteenpäin talkoovoimin. Urheilukentän suopohja raivattiin, miehet kaatoivat puut paikalta ja väänsivät kannot ylös, naiset polttivat risuja ja osallistuivat yhdessä miesten kanssa turpeitten kuokintaan ja mättäiden tasoittamiseen. Lopuksi kenttä salaojitettiin. Kunnan piti viimeistellä paikat.

Kymmenen vuotta myöhemmin Vilppulan Vedon silloisen sihteerin Yrjö Lahnalahden laatimassa toimintakertomuksessa lukee seuraavanlaisesti.

Urheilupaikkojen kunto on aivan ala-arvoinen ja ei vastaa edes nykyistä harjoituskenttää, suunnitelmassa kenttä jää Vilppulan keskustassa edelleen siihen tilaan missä se nyt on. Ei ole tosiaankaan Vilppulan nuorisolle urheilupuolella paljon tarjottavaa harjoitus- ja kilpailupaikoihin nähden. Tuloksiin pääseminen vaatii jo hyvät harjoituspaikat, sillä urheilussa, kuten muussakin kehityksessä on mentävä eteenpäin eikä riitä enää ne tulokset, joita aikaisemmin on saavutettu. Nuorten osalta tällainen tilanne on heille pettymys.

Hänen sanojensa mukaan urheilukenttä oli vesi- ja saviallas, joka oli samassa kunnossa kuin talkootöiden jälkeen vuonna 1945. ”Savi ja vesi ovat ratojen rakennusaine sekä hyppypaikkojen vitsaus.”

Vasta vuoden 1968 toimintakertomuksessa on maininta Vilppulan kansallisista avauskilpailuista, jotka näyttelivät sen kesän pääosaa. Tällöin rakennettiin uusi 350 metriä pitkä hiilimurskapintainen kenttä Parkkivuoren päälle. Kisat järjestettiin yhteisvoimin Vilppulan muiden urheiluseurojen kanssa. Kisoissa oli mukana maan parhaimmistoa.

50-vuotisjuhla koonnissa kerrotaan, että yhteiskunnan taloudellisen tuen ja asianmukaisten kenttä- ja sisäurheiluolosuhteiden vallitessa on urheilun kehittämiseksi luotu suotuisat edellytykset tulla kaikkia kansalaisia koskettavaksi terveyttä ja elinvoimaa luovaksi toimintamuodoksi, vuosi oli 1982. Parkkivuorelle kohosi tuolloin kunnallinen urheilutalo, jota seurasi seuraavan 10 vuoden aikana urheilukentän paran-

nus, Kolhon palloiluhalli, koulujen liikuntatilat sekä hiihto- ja lenkkipolut.

Uusi upea kestopäällysteinen urheilukenttä valmistui Vilppulaan siis vuoden 1991 syksyllä ja kentän vihkiäisiä juhlittiin seuraavan vuoden kesällä. Keskustaa komistaa hiekkapintainen pesäpallokenttä, joka onkin hyvänä muistona pesäpallojaoston aktiivisesta toiminnasta.

Talkootöiden helmiä

Seuran alkuaikoina varainhankinta oli talousvaliokunnan harteilla yhteistyössä naisjaoston kanssa. Nykyisin pääseuran johtokunnan rooli on lähinnä vuosijulkaisun teko ja ilmoituksien hankinta ja jaostot hoitavat itsenäisesti suurimman osan varainhankinnasta.

Vuosina 1994-1995 seuran sääntöjä muutettiin radikaalisti ja vastuu taloudesta siirrettiin toimiville jaostoille. Tämä johti siihen, että vuonna 1999 yleisurheilujaosto alkoi toimimaan seurana seurassa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jaosto tekee toimintasuunnitelman sekä talousarvion ja hankkii toimintaansa varat erinäisillä talkoilla, osallistumismaksuilla ja sponsoreilla. Pääseura tukee toimintaa ja auttaa rahallisesti, jos jaoston omat voimavarat eivät riitä. Aktiivisia talkoolaisia on toiminnassa mukana 20-30 henkilöä ja suurin osa heistä on tehnyt pyyteetöntä työtä parikymmentä vuotta, jotkut jopa kauemminkin. Tämä työ on taannut suurimman jaoston eli yleisurheilujaoston menestyksekkään työn niin kilpaurheilullisesti kuin nuorison liikunnan edistämiseksi Vilppulan seudulla. Lähes sama aktiivinen joukko on järjestänyt 3-4 kilpailut vuodesta toiseen Parkkivuoren urheilukentällä.

Vilppulan Veikkojen naisjaosto perustettiin heti Vilppulan Vedon ja Kolhon Urheilijoiden yhdistymisen jälkeen 24.3.1966. Jaoston tehtävänä oli seuran muun toiminnan tukeminen ja erityisen tärkeällä sijalla nuorten urheilijoiden auttaminen ja tukeminen eri tavoin. Veikkojen naisjaoston toiminta ja varainkeruu oli mitä moninaisinta. Siihen sisältyi myyjäisiä, tanssitilaisuuksia, arpajaisia, teatterimatkoja ja muita retkiä, ravintolailtoja, ”buffetin” pitoa sekä nuorten urheilijoiden huol-

tamista leireillä ja kilpailumatkoilla. Tanssitilaisuuksia järjestettiin Rientolassa, Kolhon Seurantalolla ja Pohjaslahden Pohjaslinnassa sekä ke-säisin silloisen Etelä-Vilppulan paviljongilla. Tanssien järjestäminen oli ollut tärkeässä roolissa jo aikaisemminkin 50-luvulla, jolloin hankittiin rahaa suunnistajien kilpailutoimintaan. Naisjaosto oli luonnollisesti näkyvästi mukana eri urheilutapahtumissa ja niiden huoltotehtävissä, kuten hiihtokilpailuissa, Kunniakierros- ja Kuutamohiihtotapahtumissa ja hölkissä. Näiden kaikkien lisäksi naisjaosto esiintyi ei-urheilullisissa tilaisuuksissa, kuten Vilpun- ja Laurinpäivillä sekä järjestöjen yhteis-myyjäisissä. Pikkujouluja ruvettiin järjestämään vuodesta 1982. Nais-jaoston toiminta kuitenkin hiipui vuonna 1996.

Pisimpään kestänyt talkootyö sen sijaan on ollut 50 vuotta paperinkeräystä. Parhaimpina vuosina 70-luvun alussa paperia kerättiin yli 25 tonnia. Vuosien 2009-2010 aikana paperinkeräys kuitenkin jouduttiin lopettamaan, sillä sen rahallinen korvaus oli pienentynyt varsin vaatimattomaksi työn määrään suhteutettuna. Paperinkeräystalkoissa kunnostautui erityisesti Olavi Rannanautio, joka keräsi paperia 48 vuotta. Rannanautio oli myös ahkerasti muutaman kerran keräämässä lumppuja ja rautaromua maataloilta. Keväisin hän oli tekemässä metsänistutuksia sekä raivauksia ja kesällä kulottamassa metsiä. Rannanautio hankki ilmoituksia pian mainittavaan vuosijulkaisulehteen ja oli vaimonsa Anjan mukana huoltamassa Vilpun Hölkän juoksijoita. Kovin meuhomma heillä oli piirin hopeasompamestaruushiihdoissa Vilppulassa 1979, kun he juottivat noin 600 kilpailijaa auton perästä.

Kuva 23 Talkooraivaustöissä

Tapio Valkeejärven innoittamana julkaistiin Vilppulan Veikkojen ensimmäinen vuosijulkaisu 1981-1982, joka ilmestyy vuosittain tänäkin päivänä. Vuosijulkaisujen avulla on kerätty rahaa seuralle, täyttämällä sen sivuja mainoksilla.

90-luvulla seura oli aktiivisesti mukana järjestyksenvalvonnassa. Varsinkin rallien, kuten parina vuotena Juupajoen MM-rallien ja 2003 Urrian osuuden järjestämisessä. Lisäksi Mäntän rallien osuuksilla Veikot ovat olleet mukana jopa 20 talkoolaisen voimin, sekä Särkikankaan jökkiskisoissa. Kerran seura oli mukana Kurun loma-asuntomessuilla liikenteenvalvojina. Muita järjestyksenvalvontatöitä ovat olleet erilaiset huvitilaisuudet. Nykyisin järjestyksenvalvontatehtäviä ei juuri ole, koska se tarvitsisi virallisen järjestyksenvalvontakurssin suorittamisen kaikkien talkoolaisten osalta.

Kuva 24 Erkki Kyrölähti talkootöissä Pirelli-rallin lipunmyyjänä kesällä 2002

Viimeisimpänä talkootöinä Veikot ovat suorittaneet joulukalenterien myymistä ja Eniron puhelinluetteloiden jakoa Vilppulan alueen joka talouteen ja yrityksiin Mäntässä ja Vilppulassa, sekä ovat olleet talkoovoimin mukana hirvenajossa, tiemerkkien pystytyksessä ja kalusteiden siirtämisessä.

Palkintomatkoja

Vilppulan Veikot palkitsi kymmenen pitkäaikaista aktiivitoimijaa Suomi-Ruotsi maaottelumatkalla vuonna 2000. Idea aktiivisten henkilöiden palkitsemiseen tuli alun perin Pekka Ekolalta. Jari Virtanen teki seuraavaksi aloitteen palkita aktiiviset yleisurheilukilpailuiden toimitsijat. Yleisurheilujaoston puheenjohtaja Erkki Lehtomäki pohti asiaa ja teki johtokunnan kokouksessa esityksen matkan järjestämisestä, hoitaen samalla käytännön järjestelyt. Tästä lähtien johtokunta päätti ottaa tavaksi palkita muun muassa seuran entisiä puheenjohtajia, jaostojen pitkäaikaisia vetäjiä, valmentajia ja aktiivisesti talkoissa mukana olleita.

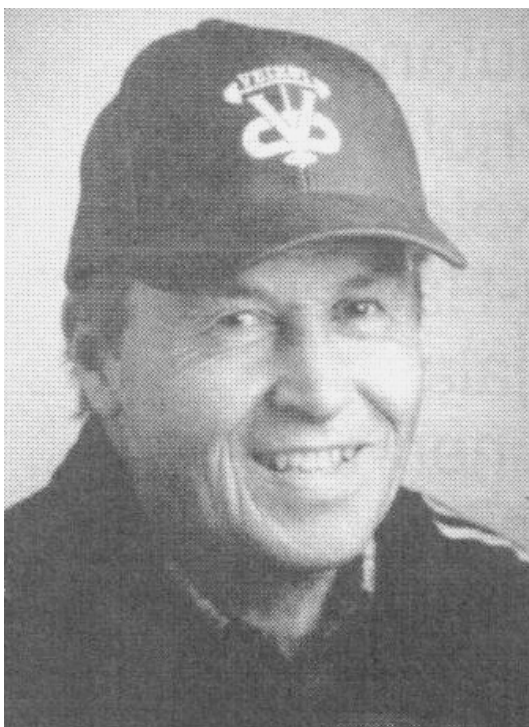
Vuonna 2001 lähti bussilastillinen penkkiurheilijoita katsomaan Lahden hiihdon MM-kisoja. Kisojen sykehdyttävin hetki oli naisten takaaajossa Virpi Kuitusen nousu aina voittoon asti. Toinen laji, mäkihypyn suurmäki, jouduttiin perumaan kovan tuulen vuoksi, joten kotimatka alkoi hieman ristiriitaisissa tunnelmissa. Matkan aikana radiosta kuului Jari Isometsän lehdistötilaisuus dopingkäryjen vuoksi, koko bussi hiljeni. Myöhemmin dopingrikkomukset järkyttivät koko Suomen kansaa.

Toisiakin MM-kisoja on käyty katsomassa eli vuoden 2005 yleisurheilun MM-kisoja Helsingin olympiastadionilla. Retki suuntautui kisojen toiseksi viimeiselle päivälle ja Suomen mitalitili ei ollut vielä auennut. Kisasäät olivat olleet sateisia koko kisojen ajan. Stadionille saavuttua sade kuitenkin lakkasi ja saatiin seurata kisat lopulta poutasäässä. Kisatunnelma oli käsin kosketeltava ja huipentui miesten pituushypyn finaaliin. Kuten kaikki varmasti muistaa, Tommi Evilä huudatti yleisöä

hyppäämällä pronssimitalin. Tämän jälkeen oli ilo lähteä kotimatkalle, yhtä ikimuistoista kokemusta rikkaampana.

Kuva 25 Anu
Seppälä, Suvi ja Sini
Lehtomäki
kannustamassa
Tommi Evilää
Helsingin MM-
kisoissa

Puheenjohtajan mietteitä

Matti Laurinmäki on toiminut Veikkojen puheenjohtajana yhteensä 13 kautta. Laurinmäki on ollut Veikkojen toiminnassa mukana kunnioitettavat 65 vuotta, lähes Veikkojen iän verran.

”Sukset kaiken talvea jalassa”

Matti Laurinmäki tuli silloisen Vilppulan Vedon toimintaan mukaan vuonna 1947, ollen yhdeksänvuotias poika, jolla oli sukset kaiken talvea jalassa. Ei hän niinkään harjoitellut, mutta kävi kisoissa, joista muistona kuusi sarjamestaruutta. Hiihto onkin aina ollut lähellä hänen sydäntään, vaikka Veikot ei enää nykyisin olekaan hiihtoseura. Aikuisiällä Laurinmäki on voittanut kaksi kunnan mestaruutta 30 kilometrin matkalta, toinen mestaruus heltisi kovan kamppailun jälkeen Reijo Takamäen jäädessä hopealle.

Historian havinaa

Suurimpana mullistuksena Laurinmäki pitää Vedon ja Kolhon Urheilijoiden yhdistymistä, joka oli loppujen lopuksi hyvä asia. Seuraan saatiin lisää jäseniä, pystyttiin hyödyntämään Kolhon urheilukenttää ja jäi VI-VE:kin vielä elämään, Vilppulan Veikot nimen kautta. Yhdistymisen

myötä kenttälajeihin saatiin myös Suomen huippu, Pentti Repo, sillä Vedossa oli ollut vain hyviä hiihtäjiä. Laurinmäki muistaa hyvin myös Lipsosen veljekset, joista hänen mukaansa Paavosta olisi ollut jopa ainesta parempaan kuin veljestään Eskosta.

Takavuosien komeettaa Merja Takamäkeä Laurinmäki luonnehtii silmiinpistäväksi ja ahkeraksi. Juha Selänpää taas nosti seuran Suomen tietoisuuteen, jota tietä pitkin Laura Rautanen ja Santeri Tukia ovat jatkaneet.

Nykypäivänä

Huippu-urheilun luonteesta puhuttaessa huiput erottuvat nykyään enemmän esille massasta. Kasvattajaseurat eivät valitettavasti aina pysty avustamaan tarpeeksi valmennuksessa ja muissa taloudellisissa asioissa. Mutta siitä Laurinmäki on iloinen, että politiikka on jäänyt taka-alalle urheilussa. Esimerkkinä hän sanoo perheen, jossa: ”Yksi yleisurheilee Vilppulan Veikoissa, toinen pelaa lentopalloa Vilppulan Tähdessä, kolmas harrastaa jalkapalloa Mäntän Valossa ja neljäs hiihtää Kuoreveden kärjessä.”

Yhdessä vai erikseen

Kysyttäessä joukkueurheilun ja yksilöurheilun eduista, Laurinmäki toteaa, että ehkä joukkuelajit vetoavat enemmän naisiin. Yksilöurheilu on vaativaa ja yksinpuurtamista, mutta samalla myös jotakin sellaista, jota hän itse arvostaa enemmän. Laurinmäki huomauttaa, että joukkuelajit kulminoituvat aina vetäjiin, jos he saavat innostuksen syttymään, siellä on kiva oppia. Joukkueurheilun etu on ettei siellä yksilöerotu niin helposti. Aina löytyy parempia ja huonompia, mutta silti tu-

los mitataan joukkueena. Lajista riippumatta Laurinmäen ohjeena on, ettei tarvitse olla menestyvä nuoresta pitäen, sillä harvalla se tällöin jatkuu aikuisiälle asti. Huippu-urheilijoita ruvetaan tosissaan rakentamaan vasta murrosiässä. Urheiluun kuuluu myös epäonnistumiset, mutta epäonnen sattuessa pitää muistaa positiivisuus ”Sulla oli nyt huono päivä, hyvä päiväkin tulee”.

Nuorten terveys huolestuttaa Laurinmäkeä. Ihmisen kehoa, sitä runkoa, tulisi lähteä rakentamaan jo nuoresta asti. Opitut tavat seuraavat sitten aikuisiälle asti. Nykyään ei enää kuljeta koulumatkoja omin voimin ja vapaa-aikakin menee erilaisia pelejä näpsyttäen, vaikka saahan siitä varmaan henkistä ravintoa ja ehkä ajatusmaailmakin kehittyy, kuvailee Laurinmäki. Varallisuustason noustessa nuoret ovat saaneet paljon hienoja urheiluvälineitä, mutta myös mopot ja mopoautot ovat vallanneet tiet. Niidenkin ohjaamiseen vaaditaan taitoa, muttei samalla tavalla fyysistä kuntoa. Miehillä hyvä nuoruuden mittari on armeija, josta valitettavasti nykyään puolet joutuvat pois, kun he eivät jaksaa. Nuorten kaveripiirikin voi olla petollinen silloin tällöin, sieltä on vaikeampi yhden erottua joukosta ja olla erilainen, vaikka urheilija. Vaatii valtavaa henkistä rohkeutta, että uskaltaa sanoa ei.

Ihailu nuoria naisia kohtaan on kasvanut Laurinmäessä, kun hän on seurannut heidän kuntoilutapojaan. Naiset kokoontuvat aloituspaik- kaansa, josta sitten aloittavat joko hölkän tai kävelyn. Juoksu on kuin hiipimisjuoksua, sellaista sipsuttelua, ihan kuin he menisivät mahdollisimman vähällä kulutuksella, kertoo Laurinmäki. Tämä on yksi heidän seurustelumuotonsa, suu käy kun he juoksevat, ja tunnetustihan juokseminen ja puhuminen on vaikeata yhtä aikaa. Harvemmin miehiä

näkee isoissa ryhmissä juoksemassa tai kävelemässä, ihmettelee Laurinmäki.

Aikuisten tulisikin muistaa, että heillä on pitkä elämä edessä ja siihen luodaan koko ajan pohjaa päivittäisillä valinnoilla. Laurinmäki toivookin kuntoilujaoston kehittyvän tulevaisuudessa, että se pystyisi tarjoamaan jäsenille enemmän vaihtoehtoja.

Tulevaisuuden näkymät

Tähtiurheilijat ovat tärkeitä pienelle seuralle, koska he jakavat yleistä mielipidettä seuran hyvydestä. Seurana Veikoilla on hyvät perinteet ja se on aina ollut menestyvä seura, ei ole koskaan käynyt kuopan pohjalla.

Pienillä seuroilla on toimijoiden ja talouden osalta aina resurssipulaa. Suurin osa jäsenistä on passiivisia. Varainhankinta on osaksi kiinni aktiivisista toimijoista ja helpointa olisikin, jos saataisiin joku jo valmiiksi yrityselämässä ollut ihminen mukaan toimintaan, joka saisi houkuteltua taas yrityksiä mukaan. Eikä toimijatkaan voi loputtomasti oman pussin päällä ajaa autoa. Pienen paikkakunnan heikkous on myös isojen firmojen puute, jotka lähtisivät panostamaan seuran toimintaan.

Tulevaisuudessa Mänttä-Vilppulan vahvuus olisi yksi yhtenäinen seura, eikä vähiä harrastajia jaettaisi kahtia. Tällöin lajivalikoimaa pystyttäisiin laajentamaan. Vilppulan Veikoissakin on muutamia hyviä vetäjiä. Toimijoiden tulisi jatkossa kuunnella ja seurata nuorien haluja, jolloin pystyttäisiin tarjoamaan sellaisia lajeja, jotka vetävät puoleensa.

Puheenjohtajan lenkkareissa

Vuosi 2011 oli Laurinmäen jäsenyyskauden huippu. Hän toivoisi jatkossakin Vilppulan Veikkojen olevan Suomen kartalla, eikä vain Mäntä-Vilppulan. Näyttävät urheilijat ovat vetonauloja, jotka vetävät myös yleisöä. Vilppulan Veikot on miellyttävä seura paikkakunnalle, eikä sitä katsota alta kulmien.

Laurinmäki ei omasta mielestään ole ollut aktiivisin puheenjohtaja, mutta on saanut tunnustusta, olemalla sellainen puheenjohtaja, jonka kanssa voi keskustella. Hän toteaaakin loppuun ”Toivottavasti keskustelua syntyy jatkossakin puolin ja toisin, myös naapuriseurojen kesken”.

Lähteet

Ehnwall, K-E., Holopainen, O., Ketonen, L., Leppänen, O., Reikko, P., Tahkio. & Utukka, A. 1955. Mäntän Urheilijat 1930-1955. Mäntän Kirjapaino Oy. Mänttä.

Hämäläinen, E. 1957. Vilppulan Veto 25 vuotias. 25-vuotiskoonti.

Kullaa, K. 1982. Katsaus seuran toimintaan 1932 – 1982, 16.5. 50-vuotiskoonti.

Kuorevesi- Mänttä- Vilppula 1992, a. Hiihtäjät menestyneet. Vilppulan Veikot 60 vuotta, 24, s. 8. 24

Kuorevesi- Mänttä- Vilppula 1997. Pentti Repo kuollut.

Kuorevesi- Mänttä- Vilppula 1992, b. Pentti Revon limppu lensi rukiin voimalla. Vilppulan Veikot 60 vuotta, 24, s. 9.

Kuorevesi- Mänttä- Vilppula 1992, c. Puheenjohtaja Toivo Aliranta: Seura mennyt eteenpäin. Vilppulan Veikot 60 vuotta, 24, s.5

Kuorevesi- Mänttä- Vilppula 1992, d. Seuran teräsmies Lauri Välinoro – Urheilu verissä. Vilppulan Veikot 60 vuotta, 24, s.8

Kuorevesi- Mänttä- Vilppula 1982. Vilppulan Veikot saavutti viidenkymmenen vuoden iän, 50, s.6.

Mäntän Seudun Eräpirkat 2011. Seuran esittely. Luettavissa: <http://www.erapirkat.fi/>. Luettu: 12.7.2011.

Pekkala, K. 2002. Vilppulan Veikkojen kuva- arkisto. Kuvia vuosien varrelta.

Pollarin ampumaradan ympäristö- ja turvallisuushanke 2010. Taustaa. Luettavissa: pokory.fi/doc/Hankesuunnitelma_RHY.pdf. Luettu: 13.7.2011.

Suomen Urheilulehti 1965, 73. Repo havittelee vuoden kuntoaan, muutkin kiekkomiehet parannelleet. 7.9, s. 4.

Vilppulan Veto. 1932, 1955. Toimintakertomukset.

Vilppulan Veto. 1957. Toimintasuunnitelma.

Vilppulan Veikot. 1981-2010. Vuosijulkaisut.

Vilppulan Veikot. 1968, 1991. Toimintakertomukset.

Vilppulan Veikot ry 1982. 50-vuotisjuhla kuvakokoelma.

Yrjölä, J. 2011, a. Luettavissa: <http://co107w.col107.mail.live.com/default.aspx#!/mail/InboxLight.aspx?n=559070980!n=1661473782&st=jasu63%40phpoint.fi&mid=be363cd8-8b5d-11e0-a24d-00215ad7e8bc&fv=1>. Luettu: 31.5.2011.

Yrjölä, J. 2011, b. Heikki Norojärvi – Pohjoishämäläinen mestarihiihtäjä. Luettavissa: <http://co107w.col107.mail.live.com/default.aspx#!/mail/InboxLight.aspx?n=559070980!n=1661473782&st=jasu63%40phpoint.fi&mid=8b3d0b9c-8c1c-11e0-b617-00215ad856a8&fv=1>. Luettu: 1.6.2011.

Yrjölä, J. 2011, c. Luettavissa: <http://co107w.col107.mail.live.com/default.aspx#!/mail/InboxLight.aspx?n=559070980!n=1661473782&st=jasu63%40phpoint.fi&mid=8b3d0b9c-8c1c-11e0-b617-00215ad856a8&fv=1>

ht.aspx?n=559070980!n=1661473782&st=jasu63%40phpoint.fi&mid=eaea4b25-8f3c-11e0-bd80-00215ad6a64a&fv=1. Luettu: 5.6.2011.

Yrjölä, J. 2011, d. Luettavis-
sa:http://co107w.col107.mail.live.com/default.aspx#!/mail/InboxLight.aspx?n=559070980!n=1661473782&st=jasu63%40phpoint.fi&id=34168cdb-cbc4-11e0-8235-002264c249de&fv=1. Luettu: 21.8.2011

Yrjölä, J. 2011, e. Luettavis-
sa:3http://co107w.col107.mail.live.com/default.aspx#!/mail/InboxLight.aspx?n=559070980!n=1661473782&st=jasu63%40phpoint.fi&mid=caf3ea50-ed8-11e0-a317-00237de335b8&fv=1. Luettu: 3.10.2011.

Liite 1: Puheenjohtajat

Vilppulan Veto Kosti Niemistö 1932-47 Toivo Laihia 1948 Eelis Talikka 1949-50 Eino Hämäläinen 1951-63 Antti Heilimo 1964-65	Kolhon Urheilijat Veikko Lybeck 1957 Veikko Pajunen 1958-59 Onni Pöysti 1960-61 Esko Laurio 1962 Pekka Löytänä 1963 Raimo Routio 1963 Erkki Ristilä 1965
Vilppulan Veikot Reijo Runsas 1966-68 Erkki Ristilä 1969-70 Kalevi Koskelainen 1971 Eino Häyrinen 1972-74 Aarno Jokinen 1975-77 Matti Äikäs 1978 Rauno Teräväinen 1979-87 Toivo Aliranta 1988-93 Keijo Pekkala 1994-98 Matti Laurinmäki 1999-	